

СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ

ОДЕЉЕЊЕ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

ОДБОР ЗА ОНОМАСТИКУ

ОНОМАТОЛОШКИ

ПРИЛОЗИ

XI

Примљено на III скупу Одељења језика и књижевности, од 24. априла 1990. године, на основу реферата академика Павла Ивића, дописног члана Митра Пешикана, др Светозара Стијовића, др Драга Ћупића и проф. др Љиљане Црепајац

У р е ђ и в а ч к и о д б о р

академик Павле Ивић, дописни члан Митар Пешикан и професор др Љиљана Црепајац

Г л а в н и у р е д н и к

ПАВЛЕ ИВИЋ

Б Е О Г Р А Д

1990

ЈОВАНКА РАДИЋ

ИЗ ОНОМАСТИКЕ СЕЛА ОКО ГОРЊЕГ ТОКА РЕКЕ БЕЛИЦЕ

УВОД

1.1. Река Белица, лева притока Велике Мораве, настаје испод планине Црни врх, својим невеликим током (око 25 km) протиче затим поред низа села и улива се у Велику Мораву код Светозарева. У горњем току реке Белице налазе се села Мишевић, Јошанички Прњавор, Лозовик, Белица и Ковачевац. Села захватају различиту земљишну конфигурацију; Ковачевац је у долини, поред пута Светозарево — Крагујевац, Белица је поред реке, док се Мишевић, Лозовик и Јошанички Прњавор налазе на самим обронцима Црног врха.

1.2. Данашње становништво овога краја насељено је углавном у XIX веку. Раније становништво, које је овде било одвајкада насељено, у више наврата је расељавано под притиском турске власти. Верује се, на пример, да је само у новије време, у време Кочине крајине, крајем XVIII века, народ из овога краја масовно пребегао преко Саве у Срем.¹ Управо стога, стариначког становништва у овом крају, сматра се, има врло мало,² иако се, на другој страни, велики број овдашњих села сматра старим насељима, као на пример Мишевић, Јошанички Прњавор, Белица итд.³ Око ових насеља и данас се откривају темељи старих градова и црква, а забележено је и то да су најстарији записи у овом крају, на крстовима и плочама, пронађени управо на беличком и јошаничком гробљу.⁴

У периоду након другог српског устанка, претходно готово опустели белички крај масовно је насељен пре свега становништвом из јужнијих крајева, при чему је доминирала косовско-метохијска струја; за њом су следиле вардарско-моравска, тимочко-браничевска, шопска, па и динарска струја.⁵ Овакав састав становништва углавном се до данас одржао.

---

¹ К. Јиречек, Ј. Радонић, *Историја Срба II*, Слово љубве, Београд 1978, стр. 420; Станоје Мijatовић, *Белица — насеља и порекло становништва*, Српски етнографски зборник књ. LVI, Београд 1948, стр. 42.

² Под беличким крајем у административном смислу обично се подразумева област која је далеко шири од самога слива реке Белице, те она, на пример, обухвата и села доњег тока реке Лугомир, као и села из слива реке Осаонице.

³ Ст. Мijatовић, *Белица* . . . , стр. 43, 44.

⁴ Исто, 46.

⁵ Исто, 56.

1.3. Данашња горњобеличка села показују знатне осцилације у насељености. Највеће село је Белица, са преко 150 домаћинстава, док Јошанички Прњавор, на пример, има једва тридесетак домова. Разлога за овакву неуједначеност има више. Један од њих је свакако близина важнијим саобраћајницама и градовима Светозареву и Крагујевцу. Заједнички проблем овог становништва је изразита миграција у град, због које би поједина села у скороје време могла опустети.

Становништво горњобеличких села је српско, православне вероисповести. Бави се сточарством и земљорадњом, али знатан део становништва ради у Светозареву или Крагујевцу. Године 1846. у овом крају, у Мишевићу, била је основана фабрика стакла Аврама Петронијевића, једног од најобразованијих и најутицајнијих људи свога времена. То је била прва фабрика стакла у Србији.⁶

2.1. Говор горњобеличких села, иако и сам у извесној мери неуједначен, у основи је косовско-ресавскога типа. Заклоњеност ових села од миграционо веома прометне моравске долине онемогућила је снажнији продор јужноморавских језичких црта, које су већ у доњобеличком крају, на теренима ближим Великој Морави, далеко израженије.⁷ Задржаћу се на неким основним карактеристикама овога говора.

2.2. Горњобеличка села познају стабилан троакценатски систем, два дуга, дугоулазни и дугосилазни акценат, и један кратак — краткосилазни акценат:⁸ *вино* (Л), *река* (Б), *иџроі* (Б) *Анишић* (Б) *мајдан* (Ј), *Лазаревић* (Ј); *колач* (Б), *шакџ* (Б), *Јасић* (Б), *рођен* (К), *ирезива се* (Ј); *рукама* (Б), *изјорџо* (Б), *јазбина* (Б), *иџиок* (Л), *иошрчао* (К), *очи́ма* (Ј). Говор познаје предакценатски квантитет: *си́рѣмало се* (Б), *дво́рим ја* (Б), *и́уно на́рџа* (Б), *са си́рѣнѣ* (Б), *на́дѣмак* (Б), *и́џи жѣна* (Б), *изла́иј се* (М), *чу́вџа ја* (Л), *и́ушѣм* (Л), као и *иџрџи́ници* (М), *џвџи́ја* (Л), *кџмиши́ја* (Б) итд.

Већ ови примери показују да говор горњобеличких села познаје преношење акцената на претходни дуги слог уз промену њихове интонације и метатаксичко преношење акцената на претходни кратки слог. Непреврелост овог процеса, у који се све активније укључује и утицај књижевног језика, резултирала је бројним дублетима типа *Пављџић* / *Павловић* (Б), *Сивџандић* / *Сивџановић* (Б), *Драјџљуб* / *Драјџљуб* (Б), *Душџан* / *Душан* (Б), *Милушџин* / *Милушин* (Б) итд.⁹

2.3. Горњобелички говор се карактерише доследнијом заменом старог јата, на пример а) у компаративу: *си́арѣј* (Б, Л), *си́арѣе* (К), *најси́арѣџа* њму

⁶ Њени први радници било су Чеси и Баварци (в. код: Божидар В. Недељковић, *Светозарево, џреџашња Јајодина*, изд. П. К., „Житомлин“, Светозарево 1981, стр. 39).

⁷ То је уочио и Ст. Мијатовић у етнографским истраживањима Белице истичући да „само мали број насеља поред велике Мораве и око Багрдана говоре јужно-моравским и нешто тимочким дијалектом.“ (стр. 78) Новији дијалектолошки подаци из овога краја то углавном и потврђују (в. код: Првослав Радић, *Из ономасџишке доњеј џока реке Белице у северној Србији*, Ономатолошки прилози, књ. VII, Београд 1986, стр. 550—555).

⁸ Употребљене су следеће скраћенице: Б — Белица, Л — Лозовик, М — Мишевић, К — Ковачевац и Ј — Јошанички Прњавор.

⁹ На акценатском плану уочавају се и друге појаве, као на пример редуковање дугих акцената и предакценатског квантитета, уп. *Дошљџчко* / *Дошљџчко* (Б), *Сиџанимировић* / *Сиџанимировић* (Б), *називџли* (Ј), *иолудџо* (К) — затим напоредост дугих акцената у појединим примерима, као *Вџљковић* / *Вџљковић* (Б), *Црнојџрци* (К) / *Црнојџрци* (Б), — итд.

сокадчеѣм љише (Л). У дативу и инструменталу множине поред наставка -има јавља се и -ема: *де овѣма Илїнема бунѣр* (Б), *с онѣма Пејрѣвѣма* (Б). Ипак, и аналитички тип деклинације има значајног удела у горњобеличком говору: *код трѣбље бунѣрско* (Б), *ондек у шѣму бїло* (М), *узїмам љогаѣи* (М), *имѣло и вѣци шѣд* (М), *код Пѣнини орѣси* (М) итд.

Датив једнине личних заменица 1. и 2. лица једнине гласи *мѣне* и *шѣбе*: *мѣне нїсу рѣкли* (К), *шѣбе свѣ га̀ли* (Ј). У инструменталу једнине јавља се облик *с монѣм* (М), *с мѣном* (Б). Енклитички дативски облик личне заменице она је *ју*: *чѣвек ју љоїно* (Л), *мѣрам га ју кажем* (Б), али се у овој функцији може јавити и енклитика *їу*: *шѣ їу сїарїи сїн* (К), *он їу је бїо зѣш* (К). Енклитички облици датива и акузатива личних заменица 1. и 2. лица множине су *ни*, *ви* и *не*, *ве*: *кѣћа ни шѣ бїла* (Б), *кѣј ви рѣко* (Л), *исїрашїли не* (Ј) *сачекѣли ве* (К). У дативу и акузативу личне заменице 3. лица множине поред енклитике *и* јавља се и енклитика *їи*: *шѣко їи нѣзив* (Б), *долѣзи їи дїшац* (Б), *Дїса їи е дѣга* (Ј), *дїшац їи шѣ їрезѣћен* (К), *шѣко їи дни називѣли* (Ј), *Цїїани їи зовѣ* (Л). Поред показних заменица *овї*, *їїи*, *онї*, могу се забележити и облици *овїа*, *їїа*, *онїа*: *овїа дѣшли* (Б), *овїа Мијѣїдрци* (К), *їїа љѣди* (Л), *онїа їрѣ* (Ј).

Глаголски придев трпни познаје облике типа *довѣћен* (Л), *довѣћен їрѣ* (Б), *завѣћен у кѣїѣсїар* (М), *завѣћени у кѣїїу* (М), — као и облике типа *кѣїена кѣћа* (Б), *їоїдїене двѣ ливѣге* (К). Ту се укључује и донекле специфична дистрибуција наставака за глаголски придев трпни, уп. *он ожењѣш* (М), *свї дни љожењѣшїи* (Л).

У горњобеличком говору чест је аорист: *огѣмо у трѣд* (К), *рѣкѣмо дѣу* (М), *лѣїо се уїознагѣмо* (М), *брїо усїѣгѣмо* (К). Имперфекат је ређе у употреби, што се посебно односи на облике проширене секвенцом *ѣа*, на пример *зѣѣѣмо и' га дѣју* (Б).¹²

2.5. На синтаксичком плану уочава се неразликовање акузатива као падежа правца од локатива као падежа места: *рѣћена у Лозовїк* (Л), *вїно љїшѣло у љогрѣми* (Л), *їма љїву у Зелѣни вїр* (Б). Посесивни датив чест је у овом говору: *дѣца овѣјзе деверїчїне* (Б) *їрезїва се на љеїдѣем дѣге їме* (Л), *код овѣма кѣће* (М), *бїло нѣкем Ђврѣ* (Л). Један број предлошко-падешких конструкција издваја се по својим особеностима, на пример конструкција *за* + *инсїруменїал*: *за мрѣкѣм јѣмо* (Б, Л — у темпоралном значењу), *кад се їде за овїма Пѣјкићима* (Л, у значењу одредишта) итд. У експресивном приповедању може се јавити удвојен објекат: *шїѣд ме їїи чекаш мѣне* (Б), *га ве їїшам вѣс* (Б), *како їа назївѣли Мїду* (М). У области конгруенције уочава се неприхватање безличних конструкција у примерима типа *їѣш жѣнѣ шїу бїле* (Б), *їму љї кѣца шїшѣ слѣву Пеїрѣвѣдан* (М).

¹² На морфолошком плану препознају се и друге значајне особености, као отклањање парадигме именица женског рода на консонант, уп. *їрѣлѣ бїо* (Б, Л), *нѣки дївѣљач* (Ј); продуктиван наставак *-їи* у множини именица средњег рода: *їрасїїи* (М), *бурїїи* (Б), *їѣкчиїи* (Б) (али *їѣлаци*, М); уопштавање алтернанта *ї* из номинатива у акузативу множине именица мушког рода, код старијих информатора, уп. *їїше* и *нѣдїмѣ* (Б); уопштавање презентског наставка *-у* у 3. лицу множине: *слѣву* (М), *оївѣру* (Б), *дни дѣу* (М); конструкције типа *на шѣ двѣ мѣсїе* (Б, К), *на шрї мѣсїе* (Б); разгранат систем партикула; *шїна* (Л) / *шїнѣ* (Б, Л), *шїнѣк* (К), *ондек* (М), *онденѣк* (Б), *долѣнѣк* (Б), — итд.

3.1. На ономастичком плану горњобелички крај указује на богатство антропонимијске и топонимијске грађе.¹³ Посебно се у том смислу у антропонимији истиче богатство старих и секундарних презимена. Њихове творбено-семантичке особености укључују се у шири план беличког антропонимијског система.¹⁴ Што се личних имена тиче, комплетно сакупљена грађа из села Белице омогућује да се у основним цртама да преглед фреквенције и старосног опсега личних имена.

3.2. Међу најфреквентнија мушка имена у селу Белици истичу се: *Милан*, *Зоран*, *Миодраг*, *Душан*, *Животије* и *Слободан*, док су најчешћа женска имена: *Вера*, *Милица*, *Зорица*, *Душанка* и *Мирјана*.

Међу именима која носе млађе особе посебно се истичу: *Немања* (1 год.), *Марко* (2 год.), *Саша* (4—17 год.), *Далибор* (5 год.), *Данијел* (8 год.), *Ивица* (9—11 год.), *Срђан* (10 год.), *Тојлица* (10 год.), *Дејан* (10—12 год.), *Владан* (14—15 год.); *Маја* (2—4 год.), *Дијана* (4 год.), *Весна* (5—7 год.), *Ана* (5—20 год.), *Ивана* (6—10 год.), *Санела* (9 год.), *Данијела* (9—13 год.), *Сања* (10 год.), *Далиборка* (13 год.).

Међу именима која носе старије особе истичу се: *Вукашин* (86 год.), *Вукосав* (84 год.), *Мијајло* (84 год.), *Обрен* (82 год.), *Животије* (85—65 год.), *Тикомир* (81 год.), *Гаврило* (80 год.), *Светозар* (80 год.), *Светомир* (80 год.), *Сћанисав* (80 год.), *Ђурђе* (80—69 год.), *Живомир* (80—78 год.), *Александар* (78—58 год.), *Радошин* (78 год.), *Милисав* (70 год.); *Кашарина* (93 год.), *Јулијана* (90—70 год.), *Гмийра* (86 год.), *Кристијана* (84 год.), *Грозда* (83 год.), *Госава* (83 год.), *Симка* (82 год.), *Мерина* / *Марина* (80 год.), *Нејосава* (80—70 год.), *Косара* (80—68 год.), *Сћана* (79 год.), *Ро(к)санда* (78—74 год.), *Алексија* (78 год.), *Десанка* (77—66 год.), *Саветија* (75 год.), *Злајана* (74 год.), *Јаворка* (74 год.), *Анка* (73 год.).

Међу именима са већим старосним опсегом истичу се: *Милан* (30—80 год.), *Миодраг* (30—81 год.), *Душан* (42—84 год.), *Зоран* (15—43 год.), *Милош* (8—84 год.), *Слободан* (2—46 год.); *Јелена* (7—80 год.), *Марија* (3—38 год.). При томе, исто име, у зависности од акцента, може бити обележје једне или друге старосне групе, на пример: *Милан* (32—80 год.) / *Мйлан* (3—40 год.), *Душан* (56—84 год.) / *Душан* (42—60 год.), *Драјдљуб* (84 год.) / *Дрјдљуб* (33 год.), *Гордана* (49 год.) / *Гѣрдана* (11—14 год.), *Лейдсава* (60—80 год.) / *Лѣйосава* (24 год.) итд.

*

Ономастичку грађу из горњобеличких села сакупљала сам у више наврата у периоду од 1987. до 1989. године. Највећи део грађе сакупљен је у лето 1987. године, а касније сам у више наврата допуњавала и проверавала ову грађу. Сви моји информатори пружили су ми велику помоћ у раду на терену, својим казивањима, сугестијама и гостопримством. Ипак, посебно у том смислу завређују помена Госпава Милановић (83 год.), Мијајло Стевановић (84 год.) и Милорад-Лоле Петровић (54 год.) из Белице, затим Милош

¹³ Један мањи део ономастичке грађе из овога краја објавио је Ст. Мијатовић као резултат својих етнографских истраживања овога краја (в. напред).

¹⁴ В. код: Јованка Радић, *Из ономастике јоречја Лутимира*, Ономатолошки прилози, књ. VII, Београд 1986, стр. 514, 515.

Шарчевић (89 год.) и Милашин Павловић (59 год.) из Мишевића, Милица Михајловић (98 год.) и Вукоје Гајић (73 год.) из Лозовика, Радомир Костић (76 год.) из Јошаничког Прњавора, Милашин Милојевић (69 год.) и Милољуб Димитријевић (62 год.) из Ковачевца.

БЕЛИЦА

(Белџа)

Село је смештено поред реке Белице, у котлини са чијих се страна уздижу црновршки масиви. Низводно, у правцу суседног села Бунара, пружа се питома и плодна равница. У брду званом Град или Јеринин град, које се уздиже више села са десне стране реке Белице, налазе се зидине неке старе тврђаве и у новије време се ту врше археолошка ископавања. Ниже града, у месту званом Црквина, пронађени су темељи средњовековне цркве. Мештани говоре да су овде раније проналажени различити стари предмети.

Име Белица, за реку и село, постало је, верује се по камену белутку кога је нарочито било у реци. Мештани говоре да се после обилних киша и бујица и данас овај камен може видети у речном кориту. Од овог речног камена некада су се градиле куће у овом селу, што такође може ићи у прилог постанку овог имена. По другима, пак, село, па и река, добили су име по пшеници белици која овде добро успева.¹⁵

Белица данас има 151 кућу. Становништво је српско, православне вероисповести. Преци данашњих становника овде су се настанили у другој половини 18. и почетком 19. века.¹⁶ Чини се да стариначког становништва у Белици нема.¹⁷ У селу одавно живе и две ромске православне породице. Стари обичаји око крштења, слава, женидби, удадби, сахрана, углавном се добро чувају, што карактерише читав овај крај.

Беличани се баве земљорадњом и мање сточарством. Ипак, мали је број чисто пољопривредних домаћинстава јер многи раде у фабрикама путујући свакодневно у Светозарево или Крагујевац, па им је земљорадња само додатно занимање. Недалеко од села је и фарма ћурака у којој ради део становништва из овога краја. Миграције из села у град су сталне, па је и број старачких домаћинстава све већи.

Село има четвороразредну основну школу коју је у време мога истраживања похађало укупно петнаесторо деце. По завршеном четвртог разреда деца настављају основно школовање у оближњем селу Бунару.

Гробље је на брду, са леве стране реке Белице. Сеоска слава за плодност поља је Мили Спасовдан, а заветина за здравље чељади је Каралџије.

Етници: Белџанин, Белџанка; ктетик: белџки.

Информатори: Милош Јевтић, 84 год., Миодраг Симоновић, 81 год., Драгиша Петровић, 33 год.

¹⁵ Такво веровање забележено је и у књизи Ник. Спасића, *Беличка предања*, изд. Доња Омашница, Трстеник 1975, стр. 7, 6.

¹⁶ Према етнографским истраживањима село Белица је 1818. године имало 26 кућа, 32 пореске главе, а 1930. године 120 кућа и 174 пореске главе (680 житеља) (Ст. Мијатовић, *Белица*..., стр. 66, 67).

¹⁷ Године 1930. од 120 кућа (13 родова) косовско-метохијској струји је припадала 101 кућа (9 родова), вардарско-моравској струји 10 кућа (1 род), динарској струји 5 кућа (2 рода) и тзв. шопској струји 4 куће (1 род) (Ст. Мијатовић, *Белица*..., стр. 60, 61).

Топонимија

Арнауцки извор, в. Извор.

Арнауцки поток, в. Поток.

Асредак / Осредак, брдо под шумама и ливадама близу села Сугубине.

Бакча: Код бакче, ливаде и баште поред реке.

Ба̀ра / Ба̀ра, њиве у равни. Верује се да су се овде некада виле купале; Та̀сина ба̀ра, њиве у Кључу.

Бели брег, в. Брег.

Белица / Река, река која протиче кроз село Белицу. У Доњем Мишевићу постаје од река Вољавице и Бешњаје. Протиче кроз Светозарево и улива се у Велику Мораву.

Брдо: На брдо / Мали парлог, виногради на врху брда.

Брег: Бели брег, њиве и виногради; Црвени брег, брег у Бубану, под њивама и виноградима.

Бубан / Бубан, велики комплекс обрадивих површина, винограда и воћњака, у граничном делу са атаром села Бунара, Ковачевца, Међуреча и Лозовика; Горњи Бубан, ливаде и њиве; Доњи Бубан / Изгорели поток, поток и њиве око њега, у нижим деловима Бубана. Око тог потока је била шума па је изгорела.

Бук, њиве у долини.

Бутуње, ливаде и шуме у Угарима.¹⁸

Валдга, њиве и шума у долини.

Велика њива, в. Њива.

Велики забран, в. Забран.

Вељковицко, њиве више кућа Богојевића, некада званих Вељковићи.

Видове санице, в. Санице.

Видојеве санице, в. Санице.

Вилино коло, в. Коло.

Вир: Зелени вир, баште поред реке.

Више села, в. Село.

Воденица: Код воденице, њиве у Кључу. Некада је ту била воденица; Радо-вицка воденица, воденица ниже Доњег Мишевића и шуме око ње.

Врлетница / Врлетно, неплодни терени, шуме и мало воћњака у брду.

Врлетно, в. Врлетница.

Врпска река, в. Река.

Гола чука, в. Чука.

Горња мала, в. Мала.

Горњи Бубан, в. Бубан.

Град / Јеринин град, велики комплекс пашњака, воћњака и шума у брду са десне стране реке. Овде постоје зидине некаквог старог утврђења.

Грацки поток, в. Поток.

Гроб: Цигански гроб / Циганско гробље, њиве и шуме у Згорелаји.

¹⁸ У поседовним листама за село Белицу забележени су и топоними *Бушњанска бара* / *Бушњанска бара* / *Бушњанско*. Ови облици, међутим, нису потврђени на терену. Њих, као ни облик *Бушње*, не бележи ни Ст. Мијатовић у Белици.

Гробље: Код гробља, ливада у близини сеоског гробља; Код гробље бунарско, њиве у близини гробља села Бунар; Кучеће гробље, шума у страни. Мештани су некада ту закопавали угинуле псе; Ново гробље, ново сеоско гробље основано пре десетак година пошто у старом више није било места; Старо гробље, старо сеоско гробље у брду, на средокраћу између Доње и Горње мале; Сватовско гробље / Гробљиште в. Гробљиште; Циганско гробље / Цигански гроб, в. Гроб.

Гробљиште / Сватовско гробље, обрадиве површине. Мештани су овде раније често ископавали људске костуре. Верује се да је то римско гробље, мада круже и устаљена предања да су се овде некада завадили сватови те су у бици сви изгинули; Гробљиште / Ђурђево гробљиште, њиве. Верује се да је ово старо римско гробље.

Гувно, воћњак у селу. Овде је некада било гувно.

Дубоки поток / Дубоки поток, в. Поток.

Доња мала, в. Мала.

Доње поље, в. Поље.

Доњи Бубан / Изгорели поток, в. Бубан.

Дошјино, њиве, некада су припадале неком Доси.

Дошљачко / Дошљачко, њиве у граничном делу са Доњим Мишевићем. Мештани говоре да су ту доскора биле некакве зидине.

Друм / Стари друм, стари турски друм и истоимене шуме око њега. Пут иде брдом са десне стране реке Белице и води за Јеринин град.

Дубоки поток / Дубоки поток, в. Поток.

Дугачко / Дугачко, њива у Бубану, дуга је и уска.

Дујкино, њива, припадала је неком Дујки.

Дуње, обрадиве површине, виногради и шуме.

Дут: Зарин дут / Сарин дут // Зарино / Сарино, комплекс шума и ливада.

Ђурђево гробљиште, в. Гробљиште.

Забран, шљивари, виногради и ливаде. Ту је некада био забран па је касније искрчен; Велики забран, шуме у Голој чуки.

Заграђа, воћњак у Угарима.

Занкџво / Санкџво, воћњак и шума. Носе име по некадашњем власнику званом Занко/Санко.

Зарин дут, в. Дут.

Зарино, в. Зарин дут.

Звездана, њиве у Кључу, на десној страни Белице.

Згорелјаја, поток који настане тек за великих киша и истоимене ливаде и шуме.

Зелени вир, в. Вир.

Санково, в. Занково.

Сарин дут, в. Дут.

Сарин извор, в. Извор.

Сарино, в. Сарин дут.

Извор, Арнауцки извор, извор; Сарин извор / Сарин извор, извор ниже Јерининог града. Добио је име по некој баба-Сари.

Изгорели поток, в. Поток.

Илићин поток, в. Поток.

Илијино, њиве, име су добиле по некадашњем власнику.

Јазбина, њиве и шуме у Падалишту. Некада је овде било пуно јазавичијих јазбина.

Јар: Код Мијајлов јар, виногради у страни. Овде је некада била некаква штала (диј. *jār*).

Јаруга / Јеруга, њиве и шуме у ували. Данас је на том локалитету фарма ћурака.

Јасен: Код јасена, њиве око старог јасеновог стабла.

Јасик, виногради и њиве испод Шареника.

Јеврино, њиве у Бубану. Припададе су неком Јеври.

Јеринин град, в. Град.

Јеруга, в. Јаруга.

Кинино, воћњак и шуме у Угарима.

Кључ, комплекс обрадивих површина поред реке, низводно од села.

Ковачевачко, њиве и виногради у атару села Ковачевац, али су њихови власници Беличани.

Код бакче, в. Бакча.

Код воденице, в. Воденица.

Код гробља, в. Гробље.

Код гробље бунарско, в. Гробље.

Код јасена, в. Јасен.

Код Марисављеве куће, в. Кућа.

Код Мијајлов јар, в. Јар.

Код оскоруше, в. Оскоруша.

Код појате, в. Појата.

Код топола, в. Топола.

Код цера, в. Цер.

Коло: Вилино коло, мали простор кружног облика у њиви ниже Јерининог града на коме ништа не расте. Мештани чувају предање по коме је тај део земљишта зачаран и да на њему виле воде коло.

Конопља (× 2), њива и шума према Голој чуки; баште поред реке у којима се некада садила конопља.

Кдса, шума у Згорељаји; Танка кдса, шума на коси поред Дибког потока.

Кдшево, њиве, виногради, ливаде и шуме на претежно равном терену испод Шареника.

Кошевски поток, в. Поток.

Крошар / Крушар, њиве, воћњаци и забрани испод Шареника.

Крушар, в. Крошар.

Крушка: Питџма крушка, комплекс обрадивих површина.

Крчевине, њиве у Појатама.

Купусаџа, њива и ливада.

Кућа: Код Марисављеве куће, њива поред које је била кућа неког Марисава.

Кучеће гробље в. Гробље.

Лаз / Лаз, њиве, виногради и шуме у страни.

Лакче, њива и шума, већим делом у атару села Врба.

Лештаче, њиве и шуме ниже Шареника.

Ливада, њиве више села: Стара ливада, обрадиве површине, ливаде и шуме поред Дибског потока; Ливаде, њиве у Падалишту.

Ливадак, њива близу реке.

Листаче, страна под шумом и ливадама.

Логор / Логориште, шуме ниже Јерининог града. Мештани верују да је ту некада логоровала Јеринина војска.

Логориште, в. логор.

Мала: Гърња мала, махала, део села узводно уз реку Белицу: Доња мала махала, део села, испод Горње мале.

Мали парлог, в. Парлог.

Мијайловицко, њиве воћњаци и шума.

Миланчино, њиве, воћњаци и шуме у Угарима. Некада су припадале некој Миланки.

Милошићево / Милошићево, њиве и шуме у Голој чуки.

Милункино, њиве. Име носе по некадашњој власници Милунки.

Мићино, виноград, некад у власништву неког Миће.

Мишевачки поток, в. Поток.

На брдо, в. Брдо.

Новичино, воћњак и багрењар, некада припадао неком Новици.

Ново гробље, в. Гробље.

Њива: Велика њива, њива у Згорељаји; Стара њива, њива у Угарима.

Њивче: Петрово њивче, башта поред реке.

Ќрнице, баште поред реке.

Оскоруша: Код оскоруше, њиве у Бубану.

Осојак / Осоје, шуме на осојној страни брда.

Осоје, в. Осојак.

Осредак, в. Асредак.

Падалиште, комплекс обрадивих површина. Мештани верују да је овде некада била нека велика борба у којој су „пададе главе ко лишће“, те отуда кажу и име овом месту.

Падина, њиве и воћњаци.

Парлог, њиве; Мали парлог / На брдо, виногради на врху брда.

Пескуша, њива у Кључу, поред реке.

Петрово њивче, в. Њивче.

Питома крушка, в. Крушка.

Пландаште, њиве и ливаде на којима је пландовала стока.

Подвадница, њива у Кључу (диј. *vađa*, канал којим тече вода за воденицу).

Појата: Код појате, њиве, виногради и забрани на месту где су некада биле штале и појате.

Појатиште, њиве у страни поред Кључа. Некада су ту биле појате.

Појло, њива близу Бубана. Ту се некада појила стока.

Поље: Доње поље, њиве у Бубану.

Поткосу, в. Укосу.

Поток, њива испод које тече поток за време обилних киша; Арнаџки поток, поток и шума око њега; Грацки поток, поток, потиче од Града и улива се у Врпску реку; Дибџки поток / Дубџки поток, поток и шуме око њега;

Изгорѣли пѣток / Дѣњи Бубан, в. Бубан; Илијин пѣток, њиве у Појатама; Кошевски пѣток, поток који протиче кроз место звано Кошево; Мишевачки пѣток, поток који стиче од села Мишевић; Ружин пѣток, поток који од места званог Дошљачко стиче у Белицу.

Присоје / Присоје / Присој, шуме и њиве на присојној страни брда.

Присој, в. Присоје.

Равница, шуме, воћњаци и њиве у заравни.

Радовицка воденица, в. Воденица.

Река / Белица, в. Белица; У реку, шуме и баште поред Белице; Врпска река, река која дотиче из села Врбе.

Ристина, њиве, некада у власништву неког Ристе.

Ружин поток, в. Поток.

Санице: Видове санице / Видојеве санице, њиве између места Лаз и Лештаче. Имају облик саоница.

Сватовско гробље / Гробљиште, в. Гробљиште.

Село: Старо село, њиве више кућа фамилије Вељковић; Више села, забрани више села, са десне стране реке.

Славкѣво, њива, некада у власништву неког Славка.

Смѣница, њиве које су због тешке земље непогодне за обрађивање.

Спрѣд, пашњак поред реке.

Стара ливада, в. Ливада.

Стара њива, в. Њива.

Стари друм, в. Друм.

Старо гробље, в. Гробље.

Старо село, в. Село.

Стојковѣцко, њиве у Лазу.

Танка коса, в. Коса.

Тасина бара, в. Бара.

Топѣла / Код топѣла, баште поред реке Белице.

Тучница, пашњак. Име је добио по томе што је ту тузан камен за фабрику стакла Аврама Петронијевића која је у суседном Доњем Мишевићу радила средином 19. века. Кажу да се и сада на овом месту могу наћи стакла различитих боја.

Ћгар / Ћгаре / Ћгари, комплекс њива, винограда и воћњака.

Ћгаре, в. Ћгар.

Ћгари, в. Ћгар.

Ћкосу / Пѣткосу, оранице, виногради и шуме на коси близу Појатишта.

У реку, в. Река.

Цер: Код цѣра, њиве око старог цера, сеоског записа.

Церјак, баште и шуме у Кључу.

Цигански гроб, в. Гроб.

Циганско гробље / Цигански гроб, в. Гроб.

Црвени брег, в. Брег.

Црепана, њива у Кључу. Овде је некада била стара црепана.

Црквѣнац / Црквина, шума ниже Јерининог града. Овде су пронађени темељи средњевековне цркве. Мештани приповедају да је овде некада пронађено златно кандило.

Црквина в. Црквенац.

Црногџрско, њиве, воћњаци и шума близу села.

Чайр, њиве у Јасику.

Чука: Гџла чџка, неплодни терени и шуме. Овде се налази и каменолом.

Чукар, комплекс винограда, воћњака и шума у брду испод Старог друма.

Цопалино шумче, в. Шумче.

Шареник, брдо на обронцима Црног врха; већим делом је у мишевачком атару.

Шљиваџче, њиве и воћњак у Падалишту.

Шљиваџче, шуме више Горње мале.

Шџр, део села где су куће ушорене. Налази се између Горње и Доње мале, око продавнице.

Шумче: Цопалино шумче, шуме поред Старог друма.

А н т р о п о н и м и ј а

Презимена

Академци, в. Кадемци.

Анђелковић¹, две куће. Род су са фамилијом Ристић. Верују да су досељени из Топлице, из племена Копитара. Слава Врачеви (стара 14. XI, млада 14. VII). Информатор Милосав Анђелковић, 61 год.

Анђелковић², старо презиме фамилије Димитријевић².

Антић, старо презиме у функцији секундарног за фамилије Николић, Радосављевић¹, Обрадовић, Милановић и Јаковљевић. Род су са фамилијама Агатоновић у Лозовику и Шарчевић у Мишевићу. Браћа Агатон, Шарац и Анта пореклом су Црногорци, досељени у ове крајеве преко Косова (в. Шарчевић). Неки, пак, веле да су досељени из Блага. Све фамилије славе исту славу.

Бабић, једна кућа. Досељени су из Лозовика 1932. године, где их и данас има. Слава Свети Ранђео. Информатор Мирјана Бабић, 45 год.

Биндер, надимак фамилије Миљковић.

Бџгочевић, три куће, надимак *Лајкани* / *Лајкани*. Богојевића има и у селу Врби. Род су са фамилијама Вељковић и Илић¹. Стара слава Свети Бџрђе, млада Бџрђев дан. Информатор Милунка Богојевић, 83 год.

Васиљевић, једна кућа. Досељени су из села Дулене пре једног века да би наследили имовину фамилије Миљковић (мајка им је била родом из Миљковића) — отуда и надимак *Дулџени*. Надимак *Курјаџи* носе због крупног раста. Стара слава Свети Бџрђе, млада Бџрђев дан. Информатор Олга Миљковић, 60 год.

Вељковић / Вељковић, презиме за два домаћинства која са фамилијом Миловановић¹ чине један род. Вељковић је и старо презиме фамилије Миловановић које је данас за ту фамилију у функцији секундарног презимена. Ова два домаћинства, међутим, у последње две деценије повратила су ово старо презиме и прихватила га као официјелно. Досељени су из Црне

Горе преко Косова средином XVIII века. Први досељеник, неки Вељко, умро је 1808. године. Род су са фамилијом Богојевић и Илић¹. Стара слава Свети Ђорђе, млада слава Ђурђев дан. Информатор Љубисав Вељковић, 60 год.

Видосављевић, једна кућа. Надимак *Цакља́ни* / *Ца́кљѝни* понели су по некој баба-Јани, пореклом „Бугарки из Свињишта“, која је увек носила некакву торбу сличну циганској (*ца́кља*, диј. циганска торба). Род су са фамилијом Јеремић. Има их у Цикоту и Штипљу. Стара слава Свети Тома, млада слава Томина недеља (недеља по Васкрсу). Информатор Грозда Видосављевић, 83 год.

Вукићевић, старо презиме фамилије Петровић¹.

Гвозденовић¹, старо презиме фамилије Јевтић¹.

Гвозденовић², три куће, секундарно презиме *Ко́нѝни* / *Ка́нѝни* носе по некој баба-Кони. Одавно су досељени из Мишевића призетивши се у неку фамилију код којих је предак Гвозденовића најпре радио као слуга. Има их у Шуљковцу. Славе: Петровдан и Врачеви. Информатор Жарка Гвозденовић, 35 год.

Гмитрин, секундарно презиме за две куће фамилије Филиповић.

Давѝнић, једна кућа. Домаћин се доселио 1924. године из Цикота у Левчу призетивши се у фамилију Кузмановић. Чува се предање да је Давѝна, по којој Давѝнићи носе презиме, била род са Ђурђевом Јерином. Има их у Цикоту, Пчелицама и Сабанти. Славе: Свети Тома јесѝни и Врачеви леѝни. Информатор Живко Кузмановић, 53 год.

Димитријевић¹, једна кућа. Надимак *Каге́мци* / *Акаге́мци* носе по томе што су им се преци често кадили, па су чак кадили и крупну и ситну стоку. Старо презиме им је *Пејировић*, те су и род са једном кућом Петровића из Бунара. Млада слава Ђурђев дан, стара слава Свети Ђорђе. Информатор Душан Димитријевић, 56 год.

Димитријевић², једна кућа, старо презиме *Анђе́лковић*. Род су са фамилијама Миленковић² и Марковић¹ те имају и заједнички надимак *Ци́ѝнѝвићи*, као и заједничку славу. Слава Свети Јован (стара 20. I, млада 7. VI). Информатори: Живомир Миленковић, 78 год., Владисав Димитријевић, 30 год.

Димитријевић³, једна кућа. Домаћина пореклом из Драгоцвѝта посинили су Јевтићи 1943. године. Има их у Драгоцвѝту. Стара слава Свети Никола, млада Свети Никола млади. Информатор Милован Димитријевић, 57 год.

Димитријевић⁴, две куће. Српски Роми, ковачи по занимању; досељени су некада из Шантаровца. Слава Петковица. Информатор Малиша Димитријевић, 53 год.

Дѝнин, секундарно презиме дела фамилије Лазаревић.

Драгишин, секундарно презиме за једну кућу фамилије Јаковљевић.

Дујкин, в. Дујкић.

Дујкић / Дујкин, секундарно презиме дела фамилије Николић.

Дулѝнци, надимак фамилије Васиљевић.

Ђокић¹, две куће. Припадају роду Станимировића (в.). Стара слава Свети Тома, млада слава Томина недеља по Васкрсу. Информатор Алекса Живановић, 60 год.

- Ђокић², три куће. Досељени су из Кавадара пре око 140 година. Славе: Свети Никџа стари, Свети Никџа млади. Информатор Живко Ђокић, 50 год.
- Ђорђевић, једна кућа. Домаћин је призећен из Сабанте у фамилију Петровић³ (данас Димитријевић¹) и уз њега је везан надимак женине фамилије *Кадџици*. Ђорђевића има у Сабанти. Стара слава Свети Ранђео, млада Ђурђев дан. Информатор Жарко Димитријевић, 72 год.
- Ђукановић, две куће, надимак *Црноџрци*. Досељени су однекуд из Црне Горе. Има их у Крушару. Слава Петковица. Информатор Јелица Ђукановић, 61 год.
- Ђукин, секундарно презиме фамилије Милановић.
- Ђурђевић, једна кућа, секундарно презиме *Љулићи*. Предак им је призећен из Шантароваца у фамилију Миљковић пре 70 година. Род су са Ђурђевићима у Шантаровцу и Лазаревићима у Светозареву. Слава Свети Ранђео. Информатор Душан Лазаревић, 70 год.
- Ђере (множ.), некадашњи надимак за фамилију Симић.
- Живановић, четири куће. Припадају роду Станимировића (в.). Стара слава Свети Тџма, млада слава Тџмина недеља по Вџскрсу. Информатор Милорад Живановић, 56 год.
- Жидин, секундарно презиме фамилије Ристић.
- Жљуна, надимак фамилије Радосављевић².
- Жџин, секундарно презиме за једно домаћинство фамилије Николић.
- Здравковић, три куће. Припадају роду Станимировића (в.). Стара слава Свети Тџма, млада слава Тџмина недеља по Вџскрсу. Информатор Хранислав Здравковић, 60 год.
- Зољан / Сољан, надимак фамилије Николић.
- Зрза / *Spsa* // Зрзин / *Spsин*, секундарно презиме фамилије Марковић¹.
- Зрзин / *Spsин*, в. Зрза.
- Сољан, в. Зољан.
- Spsa*, в. Зрза.
- Spsин*, в. Зрзин.
- Ивановић, једна кућа, старо презиме *Симџовић* (в.). Стара слава Свети Тџма, млада слава Тџмина недеља по Вџскрсу. Информатор Миодраг Симончић, 61 год.
- Илић¹, једна кућа. Сматрају да су припадали истом роду којем и фамилије Вељковић и Богојевић. Славе исту славу. Стара слава Свети Ђорђе, млада слава Ђурђев дан. Информатор Милашин Илић, 65 год.
- Илић², две куће, старо презиме *Живџовић*. Припадају роду Станимировића (в.). Стара слава Свети Тџма, млада слава Тџмина недеља по Вџскрсу. Информатор Радунка Илић, 60 год.
- Илић³, једна кућа. Род су са фамилијом Радуловић (в.). Стара слава Свети Јован, млада слава Врачеви. Информатор Будинка Илић, 61 год.
- Илић⁴, једна мушка особа, дошла је са мајком која се преудала из села Глоговца. Има их у Глоговцу. Информатор Мирјана Бабић, 45 год.
- Јакџљевић, осам кућа. Род су са фамилијама Милановић, Обрадовић, Николић и Радосављевић¹. Имају заједничко старо презиме *Анић*, данас у функцији секундарног. Једна кућа има и посебно секундарно презиме

Драјишини. Слава Свети Никѡла (стари и млади), Информатори Миловић Јаковљевић, 64 год., Љубица Јаковљевић, 66 год.

Јанићијевић, старо презиме фамилије Тодосијевић.

Јевтић¹, три куће, старо презиме *Гвозденовић*, надимак *Турци* / *Туркомани*.

Сматрају да су потомци неког сеоског кмета који је у селу збирао данак за Турке. Род су са фамилијом Кузмановић. Слава Врачеви (стара јесења и млада летњи Врачеви). Информатор Милош Јевтић, 84 год.

Јевтић², једна кућа. Досељени су из села Воћњака код Србице 1984. године. Има их у Рачи Крагујевачкој. Слава Свети Ђорђе и Ђурђевдан. Информатор Блажа Јевтић, 23 год.

Јеремић, четири куће. Сматрају да су Црногорци пореклом са Косова. Род су са фамилијом Видосављевић. Секундарно презиме *Недић* носе по некој Неди која је међу првима дошла у Белицу.¹⁹ Стара слава Свети Тома, млада слава Томина недеља по Васкрсу. Информатори: Ангелина Јеремић, 64 год., Лаза Јеремић, 48 год.

Јовановић, старо презиме фамилије Ристић.

Кадѣмци / Акадѣмци, надимак фамилије Димитријевић¹.

Канић / Конић, секундарно презиме фамилије Гвозденовић².

Конић, в. Канић.

Крстић, једна кућа. Домаћин је призећен из Калудре у фамилију Обрадовић. Слава Свети Никѡла. Информатор Љубомир Обрадовић, 58 год.

Кузмандовић / Кузманоновић, три куће, секундарно презиме *Милѣнићи*, а две куће носе и секундарно презиме *Пајни*. Казују да су досељени „од Косова“. Род су са Јевтићима¹. Слава Врачеви. Информатор Станија Кузмановић, 82 год.

Кукувић¹, надимак једне куће фамилије Миленковић¹.

Курјак, надимак фамилије Васиљевић.

Лазаревић / Лазаревић, шест кућа. Део фамилије носи секундарно презиме *Динићи*, а део *Марјисављеви*. Род су са фамилијом Филиповић. Славе: Свети Тома и Преображење. Информатор Владанка Лазаревић, 64 год.

Лајкан / Лајкане (множ.), надимак фамилије Богојевић.

Љулић, секундарно презиме фамилије Ђурђевић.

Манѡјловић, две куће. Досељени су из околине Ниша. Има их у Трнави. Слава Свети Ранђел. Информатор Слободан Манојловић, 36 год.

Марјисављев, секундарно презиме дела фамилије Лазаревић.

Марковић¹, четири куће. Секундарно презиме *Ѕрсуни* носе, кажу, по неком претку који је био малог раста. Род су са фамилијама Димитријевић² и Миленковић² (в. Димитријевић²). Има их у Врби и Светозареву. Слава Свети Јован. Информатор Латинка Марковић, 60 год.

Марковић² / Маркѡвић, једна кућа, секундарно презиме *Цвѣтѣићи*, старо презиме *Недељковићи*. Род су са фамилијом Миленковић¹ (в.). Слава Врачеви. Информатор Јованка Марковић, 55 год.

¹⁹ Фамилију Недић бележи и Ст. Мијатовић у време свог истраживања („10 к., Св Тома и Преображење [...] са Косова преко Топлице“, стр. 123). Остала је прича у селу да је Неда, дошавши у Белицу, отишла кнезу у Крагујевац и затражила земљу како би прехранила бројну чељад. Кнез јој је, веле, дао онолико земље колико је могла јашући на коњу опасати.

- Микичин, секундарно презиме за две куће фамилије Павловић.
- Милановић, три куће, секундарно презиме *Ђукини*. Род су са фамилијама Радосављевић¹, Николић, Обрадовић, Јаковљевић, те носе и заједничко старо презиме *Анђићи* (в. Антић). Слава Свети Никѡла. Информатори: Госпава Милановић, 83 год., Радашин Милановић, 52 год.
- Миленић, секундарно презиме фамилије Кузмановић.
- Миленковић¹, пет кућа. Потомци су Миленка и Цвете, досељеника са Косова. Секундарно презиме *Цвѣићи*, старо презиме *Недељковићи*. Једна кућа носи и надимак *Кукувије* по претку који је имао пискав глас као птица кукувија. Род су са фамилијом Марковић². Слава Врачеви (стара 14. XI, млада 14. VII). Информатор Животије Миленковић, 78 год.
- Миленковић², четири куће, секундарно презиме *Перунићи*. Род су са фамилијама Марковић¹ и Димитријевић² (в. Димитријевић²). Слава Свети Јован (стара 20. I, млада 7. VI). Информатор Живомир Миленковић, 78 год.
- Миленковић³, једна кућа, старо презиме *Стевановићи*, а секундарно *Насићи* (по баба-Насти која је очувала домаћина). Предак им је пре стотинак година досељен из Доње Сабанте. Има их у Светозареву. Слава Свети Ранђео. Информатор Радашин Миленковић, 78 год.
- Миловановић¹, дванаест кућа, старо презиме *Вељковићи* очувало се до данас остајући у функцији секундарног. Род су са фамилијом Вељковић (в.). Слава Свети Ђорђе (стара) и Ђурђев дан (млада). Информатори: Косара Миловановић, 68 год., Славка Миловановић, 78 год.
- Миловановић², једна кућа. Домаћин је призећен у фамилију Антића. Пореклом су из Лапова. Слава Ђурђев дан (стара) и Свети Ђорђе (млада). Информатор Милован Миловановић, 58 год.
- Милојковић, две куће, секундарно презиме *Шабркини* / *Шишабркини*. Предак им се пре 60 година из Винораче призетио у фамилију Васиљевић. Слава Ђурђев дан (млада) и Свети Ђорђе (стара). Информатор Радосава Милојковић, 40 год.
- Милосављевић, једна кућа. Домаћин се призетио из села Надрље у фамилију Миленковић² 1951. године. Има их у Надрљу. Славе: Врачеви и Петковица стара. Информатор Љубиша Милосављевић, 55 год.
- Миљковић, једна кућа, надимак *Биндери*. Има их у Светозареву. Слава Свети Ранђео. Информатор Олга Миљковић, 60 год.
- Настин, секундарно презиме фамилије Миленковић³.
- Недељковић, старо презиме фамилија Миленковић¹ и Марковић².
- Недић, секундарно презиме фамилије Јеремић.
- Несторов, секундарно презиме једне куће фамилије Степановић.
- Николић, четири куће. Надимак *Зољани* / *Сољани* носе због тога што су, кажу, љути као зоље. Имају и посебна секундарна презимена: *Пашићи* (1 кућа), *Жојићи* (1 кућа), *Дујкини* / *Дујкићи* (2 куће). Род су са фамилијама Јаковљевић, Милановић, Обрадовић и Радосављевић¹ са којима носе заједничко старо презиме *Анђићи*, данас у функцији секундарног. Слава Свети Никѡла. Информатор Владанка Николић, 53 год.
- Обрадовић, шест кућа. Род су са фамилијама Јаковљевић, Николић, Милановић и Радосављевић¹, са којима носе заједничко старо презиме *Анђићи*, данас у функцији секундарног. Слава Свети Никѡла. Информатор Драганка Обрадовић, 60 год.

Павлѡвић / Павловић¹, три куће. Две куће имају секундарно презиме *Мѣкичини*, а једна *Тѣрѣни*. Славе: Свети Ђорђе (стара) и Ђурђевдан (млада). Информатор Радмила Павловић, 58 год.

Павловић², једна кућа, старо презиме *Живановићи*. Род су са фамилијом Живановић (в.). Стара слава Свети Тома, млада слава Томина недеља. Информатор Алекса Живановић, 60 год.

Пајн, секундарно презиме за два домаћинства фамилије Кузмановић.

Панић, једна кућа. Домаћин је пре 40 година призећен из Сугубине у фамилију Манојловић. Славе: Врачеви и Свети Ранђел. Информатор Катарина Манојловић, 91 год.

Пауновић, једна кућа. Домаћин је око 1950. године призећен из Мачевца у фамилију Миленковић¹. Род су са фамилијом Живковић у Мачевцу. Слава Врачеви (јесењи). Информатор Вера Пауновић, 53 год.

Пашин / Пашин, секундарно презиме дела фамилије Николић.

Перуњикић, секундарно презиме фамилије Миленковић².

Петровић¹, једна кућа, старо презиме *Вукићевићи*. Досељени су 1905. године из Лозовика, а тамо из Доње Сабанте. У Доњу Сабанту су досељени из Опарића, а у Опарић из Андријевице незнано кад. Род су са фамилијом Вукићевић из Опарића, као и са Вукићевићима из Андријевице. Слава Свети Никѡла (млада 14. V и стара, 19. XII). Информатори: Милорад Петровић, 54 год., Драгиша Петровић, 33 год.

Петровић², две куће. Род су са фамилијом Стојковић. Има их у Светозареву. Слава Гмитров дан (младу немају). Информатори: Милица Петровић, 80 год., Слободанка Петровић, 38 год.

Петровић³, старо презиме фамилије Димитријевић¹.

Радосављевић¹, једна кућа. Род су са фамилијама Николић, Милановић, Обрадовић и Јаковљевић, те са њима носе заједничко старо презиме *Антићи*, данас у функцији секундарног (в. Антић). Има их у Врбасу. Слава Свети Никѡла. Информатор Ратомир Радосављевић, 75 год.

Радосављевић², две куће. Надимак *Жљуње* добили су по томе што је неки њихов предак волео да хвата птице жуне (диј. *жљуна*). Досељени су из околине Крагујевца пре више од сто година. Славе: Преображење и Свети Ранђео. Информатор Драгиша Петровић, 34 год.

Радуловић, једна кућа. Секундарно презиме *Романски* / *Романѡви* / *Романи* носе заједно са фамилијом Илић³, по заједничком претку који је пре 70 година призећен из села Врбе у фамилију Гвозденовића. Он је, наиме, будући хром, носио надимак *Роман*. Стара слава Свети Јован, млада слава Врачеви. Информатор Марта Радуловић, 65 год.

Јашић, две куће, старо презиме *Станимировићи*. Род су са Станимировићима (в.). Славе: Свети Тома и Томина недеља. Информатор Светомир Рашић, 81 год.

Ристић, једна кућа, старо презиме *Јовановићи*, секундарно презиме *Жидѣни*. Род су са фамилијом Анђелковић¹ (в.). Слава Врачеви. Информатори: Стојанка Ристић, 63 год., Мирко Ристић, 41 год.

Роман / Романѡви (множ.) / Романски, секундарно презиме фамилија Радуловић и Илић (в. Радуловић).

Романови, в. Роман.

Романски, в. Роман.

- Савин, секундарно презиме дела фамилије Филиповић.
 Сарић, секундарно презиме дела фамилије Филиповић.
 Сарма, надимак фамилије Филиповић.
 Симић, једна особа. Некада су имали надимак *Ере*, па се верује да су досељени из околине Ужица. Сматра се да је неки Сима, предак Симића, био први досељеник у Белици. Стара слава Свети—Лука, млада слава Марковдан. Информатор Славка Симић, 65 год.
 Симоновић, две куће. Припадају роду Станимировића (в.). Једна породица Симоновића је пре неколике деценије променила презиме у Ивановић. Славе: Свети—Тóма и Тóмина недеља. Информатор Миодраг Симоновић, 81 год.
 Станимировић / Станимировић, за три домаћинства презиме, али и заједничко секундарно презиме за фамилије Ивановић, Ђокић¹, Здравковић, Илић, Живановић, Павловић, Симоновић, ређе и Рашић. Све ове фамилије чине један род и вероватно им је презиме Станимировић заједничко старо презиме. Постоје различита предања о њиховом пореклу²⁰. За једничка им је слава Свети—Тóма и Тóмина недеља по Васкрсу. Информатори: Светомир Рашић, 81 год., Миодраг Симоновић, 81 год.
 Стевановић / Стевановић¹, пет кућа. Верују да су досељени „од Црне Горе“. Има их у Београду и Светозареву. Славе: Свети—Ђорђе и Ђурђев дан. Информатор Мијајло Стевановић, 84 год.
 Стевановић², једна кућа. Домаћин је призећен из Лозовика у фамилију Јевтић 1959. године. Има их у Лозовику. Род су и са фамилијама Јанићијевић и Агатоновић из Лозовика. Слава Врачеви. Информатор Радосав Стевановић, 59 год.
 Стевановић³, старо презиме фамилије Миленковић³.
 Степановић, две куће. Једна кућа носи секундарно презиме *Џџалини* / *Џџалићи*, а друга секундарно презиме *Несћорови*. Слава Свети—Ранђео. Информатор Душан Степановић, 64 год.
 Стојановић / Стојановић, једна кућа. Домаћин је призећен из Прњавора у фамилију Миленковић 1905. године. Има их у Прњавору. Слава Врачеви. Информатор Драгица Стојановић, 59 год.
 Стојковић, три куће. Род су са фамилијом Петровић². Казују да су досељени „од Арнауцко“. Слава Гмитровдан (младу немају). Информатор Радоје Стојковић, 63 год.
 Тарин / Тарин, секундарно презиме за једно домаћинство фамилије Павловић.
 Тодосјевић, једна кућа, старо презиме *Јанићијевићи*. Домаћин је призећен 1949. године из Сугубине у фамилију Богојевић. Род су са Јанићијевићима у Сугубини. Има их у Крагујевцу. Славе: Вртолома (7. IX) и Млада Вртолома. Информатор Милунка Богојевић, 83 год.
 Турци (множ.) / Турџоман, надимак фамилије Јевтић.
 Турџоман, в. Турци.

²⁰ Једни веле да им је претка по имену Биндрик (Биндер) Шалаварда, бежећи од Арнаута, довела мајка у ово село, а затим га покрстила у манастиру Јошаници, надевајући му име Станимир. Станимир је касније изродио синове Живка, Здравка, Рапу и Симеуна. У ово предање може се укључити и веровање да је Шалаварда пореклом из Топлице, што бележи и Ст. Мијатовић (*Белица*..., стр. 122). Неки опет помињу мање вероватан податак да су по пореклу Лужички Срби.

Филиповић, пет кућа, надимак *Сърме*. Једна кућа има секундарно презиме *Сърйћи*, две *Гмйџрини*, а две секундарно презиме *Савйни*. Има их у Светозареву, Крагујевцу и селу Бунару. Род су са фамилијом Лазаревић. Славе: Свети Тóма (19. X) и Преображење (19. VIII). Информатор Александар Филиповић, 57 год.

Цвѣтић, заједничко секундарно презиме фамилија Миленковић¹ и Марковић². Циганџовић, заједнички надимак фамилија Димитријевић², Марковић¹ и Миленковић².

Црнобрац, надимак фамилије Ђукановић.

Цакљан, / Цакљић, надимак фамилије Видосављевић.

Цакљић, в. Цакљан.

Цопалин / Цопалић, секундарно презиме за једну кућу фамилије Степановић.

Цопалић, в. Цопалин.

Шабркин / Шишабркин, надимак фамилије Милојковић.

Шишабркин, в. Шабркин.

Мушка имена

Алѣкса	Гѳран (× 2)	Жарко (× 2)
Алѣксандар / Алесан- дар/Алесандра/Ле- сандра (× 4)	Градѣмир	Живадин (× 5)
Алесандар, в. Алѣксан- дар.	Далибор	Живко (× 3)
Алесандра, в. Алѣксан- дар.	Даниѣл	Живѳин (× 3)
	Дарко (× 1 и једном као секундарно име уместо Данијел)	Живѳмир (× 2)
	Дѣјан (× 2)	Живорад (× 2)
Блажа	Димитриѣ	Живота (× 3)
Бѳбан	Дѳбрица	Живѳтиѣ (× 7)
Божидар	Драган (× 2)	Живојин
Бѳјан (× 2)	Драгѣша (× 2)	Жика
Борѣвоѣ	Драгѳљуб (× 3)/ Дра- гољуб (× 1)	Звѣздан, 48 год.
Борѣсав (× 2)	Драгомир (× 4) / Дра- гѳмир (× 1)	Зѳран (× 9)
Бѳшко (× 2)	Драгѳслав (× 4) / Дра- гослав (× 1)	Йван (× 2)
Бранѣвоѣ	Душан (× 4) / Душан (× 4)	Йвица (× 2)
Бранѣслав	Душко	Йгор (× 3)
Бранко		
Велимир	Ђука, секундарно име уместо Станимир, 78 год.	Јѳван
Видан	Ђурђе (× 2)	Јѳвица
Витомир	Ђуро, секундарно име уместо Милан, 46 год.	Лазар
Владан (× 2)		Лепѳмир
Владѣсав (× 2)		Лесандра, в. Алѣксан- дар
Войслав		
Вукашин		Љуба
Вукѳсав		Љубѣсав (× 3)
Гаврило		Љубѣша
Гѳјко		Љубѳмир

Малиша
 Марко
 Мијајло
 Миладин (× 3)
 Милан (× 6) / Милан (× 3)
 Милашин (× 2) / Милашин (× 1)
 Милѐн
 Миливоје
 Милија
 Милисав
 Милован (× 4)
 Милоје
 Милѓмир (× 2) / Миломир (× 1)
 Милѓрад (× 3) / Милѓрад (× 1)
 Милосав (× 2)
 Милош (× 4)
 Милутин (× 1) / Милѓтин (× 1)
 Миѓдраг (× 7) Миѓдраг (× 1)
 Миѓмир
 Мирко

Мирѓљуб (× 2)
 Мирѓслав (× 3) / Мирослав (× 1)
 Момчило (× 3) // Момчило / Мѓмчило
 Небојша (× 2)
 Нѓмана
 Нѓнад (× 3)
 Ђблад
 Ђбрѓн
 Ђливер
 Пѓтко
 Прѓдраг (× 3)
 Раѓашин (× 2) / Раѓашин (× 1)
 Раѓе (× 2)
 Раѓивоје
 Раѓисав (× 2)
 Раѓиша
 Раѓован (× 5)
 Раѓоје
 Раѓомир
 Раѓосав (× 3)
 Раѓѓслав

Раѓошин, 78 год.
 Раѓислав
 Раѓко (× 2)
 Раѓѓмир
 Саша / Саша (× 3)
 Светислав (× 5)
 Светѓзар
 Светѓмир
 Селимир (× 3)
 Симеѓн
 Слађан (× 2)
 Слобѓдан (× 6) / Слобѓдан (× 1)
 Срѓислав
 Срѓѓљуб
 Срђан
 Станимир (× 2)
 Станисав
 Станислав
 Стојаѓин
 Тикѓмир
 Томислав (× 4)
 Тѓплица
 Хранислав
 Цвѓтко

Жѓнска имена

Алексија
 Ана / Ана (× 2)
 Ангѓлина
 Андријана
 Анђѓлка
 Аница
 Анка
 Биљана (× 2)
 Богѓана
 Бѓжана
 Босиљка
 Бранка (× 2) / Бранка (× 2)
 Будимка / Будинка
 Будинка, в. Будимка.
 Вѓра (× 8)
 Вѓрица (× 3)
 Вѓсна (× 2)

Видосава
 Винка
 Виолѓта (× 2)
 Витѓрија
 Владѓанка (× 5)
 Вѓкосава
 Гмитра
 Гѓрдана (× 2) / Горѓдана (× 1)
 Госѓава
 Грѓзда
 Дѓлиборка
 Даниѓела (× 2)
 Дѓница (× 4) / Дѓница (× 1)
 Даринка
 Десѓанка (× 3)
 Дијана

Дѓбрила
 Драђана
 Драђанка (× 2)
 Драђиња
 Драђица (× 5)
 Душѓанка (× 6)
 Емилија
 Жѓрка
 Живаѓинка (× 5)
 Живка (× 5)
 Загорка (× 2) / Загорка (× 1)
 Златѓана
 Зѓрица (× 7)
 Зѓрка
 Йвана (× 2)

Јаворка (× 2)
 Јасмина (× 1) / Јас-
 мина (× 1)
 Јелена (× 3)
 Јелица (× 2)
 Јованка (× 5)
 Јулијана (× 3)

Кадѐва
 Кадивка
 Каја
 Каравилка
 Катарина (× 1; 93 год.
 и једном као секун-
 дарно име уместо
 Каја, 72 год.)
 Косара (× 4)
 Кристина, 85 год.

Латинка
 Лепџка
 Лепџава (× 2) / Лѐ-
 посава (× 1)

Љерка, 28 год., Хрва-
 тица.
 Љиљана (× 2)
 Љубинка (× 4)
 Љубица (× 3)

Маја (× 2)
 Мара
 Марија (× 2) / Ма-
 рија (× 1)
 Марина, в. Мерица.
 Марйца
 Марта

Мерина (званично
 име) / Мари́на, 80
 год.

Мйла (× 3)
 Мйла, секундарно име
 уместо Олга.

Миланка
 Милѐва (× 2)
 Милѐна
 Миленија
 Милинка (× 3)
 Мйлица (× 7)

Мйлка
 Милосија (× 2) / Ми-
 лџсија (× 1)
 Милунка (× 3)
 Мильџка
 Мирјана (× 5) / Мир-
 јана (× 1)
 Мйрослава
 Мйца, секундарно име
 уместо Бранка.

Надежда
 Надица
 Наталија
 Наташа (× 2)
 Нѐгосава (× 2)

Ѓлга (× 5)
 Оливѐра

Петрџка
 Плана

Радица
 Радмила (× 4)
 Радованка

Радџка (× 2)
 Радосава
 Радунка (× 2)
 Роксанда / Росанда
 (× 2)
 Росанда, в. Роксанда.
 Ру́жа (× 2)
 Ру́жица (× 3)
 Румѐна
 Руменија, секундарно
 име уместо Румена.

Савета
 Санѐла / Станѐла
 Сања
 Светлана (× 2)
 Селинка (× 2)
 Сймка (× 2)
 Славица (× 3)
 Славка (× 2)
 Слађана
 Слободанка (× 3)
 Сло́вка, 78 год.
 Смиљана (× 2)
 Снежана (× 2) / Сне-
 жана (× 1)
 Стана
 Станела, в. Санела.
 Станија
 Станка
 Стојана
 Стојанка
 Сузана

Томанија

Царина

Мушки хипокористици

Ба́не (Слободан)
 Бйса (Љубисав)
 Бџбан (× 2, Слободан)
 Бџба (Божидар)
 Бџки (Блажа)
 Бџра (× 2, Борисав;
 × 1, Боровоје)
 Бошкйћ (Бошко)
 Бџшко (Божидар)

Бранко / Бранко (× 1,
 Бранислав; × 1,
 Бранивоје)

Вйтко (× 1, Видан;
 × 1, Витомир)
 Вла́да (× 1, Влади-
 сав; × 1, Владан)
 Во́ја (Војислав)
 Ву́ка (Вукашин)

Га́га (Драгомир)
 Га́ра (Гаврило)
 Ги́ле (× 1, Драгиша;
 × 1 Димитрије)
 Го́ла (× 4, Драгослав;
 × 1 Драгомир)
 Гра́да (Градимир)
 Да́не (Слободан) и
 Да́не (Радован)

Даре (Дарко)
 Деја (Дејан)
 Деки (Дејан)
 Дјне (Живадин)
 Дјско (Владисав)
 Драган (× 3, Драго-
 мир; × 1, Драго-
 слав; × 1, Предраг)
 Дракче (× 1, Драги-
 ша; × 1, Миодраг)
 Дула (Душан)
 Дуле (Душан)
 Ђура (Ђурђе)
 Жаре (Жарко)
 Жарко (Живадин)
 Жива (× 1, Животије;
 × 1, Живојин)
 Жјка (× 2, Живојин;
 × 1, Живорад)
 Жјћа (× 1, Живорад;
 × 2, Живота)
 Жјћко (Живота)
 Жјја (× 1, Живомир;
 × 2, Животије)
 Жјла (Животије)
 Зека (Звездан)
 Лаза (Лазар)
 Лека (Алекса)
 Лјке (Александар)
 Лјле / Лјле (× 2, Ми-
 лорад)
 Лјупче (× 1, Лјубисав;
 × 1, Лјубомир)

Мјге (Миломир)
 Мјја (× 2, Миодраг)
 Мјка (× 1, Миодраг)
 и Мјка (× 1, Ми-
 лош; × 1, Станимир)
 Мјкан (Мирко)
 Мјки (Милан)
 Мјла (× 2, Миодраг;
 × 1, Мијајло; × 1,
 Милутин)
 Миланче (Милан)
 Мјле (× 1, Мирко;
 × 1, Ратомир)
 Мјлче (Милија)
 Мјра (Мирослав)
 Мјрац (Мирослав)
 Мјрке (Мирко)
 Мјћа (× 1, Миодраг;
 × 1, Милосав; × 1,
 Миломир; × 1, Ми-
 лован; × 1, Мили-
 воје; × 1, Милашин;
 × 1, Милан; × 1,
 Миладин; × 1, Ста-
 нислав)
 Мјша (× 1, Милош;
 × 1, Милосав)
 Мјла (× 2, Момчило)
 Нјша (× 2, Ненад;
 × 2, Небојша)
 Оле (Оливер)
 Пеђа (Предраг)
 Пека (Петко)
 Пјле (Петко)

Пеца (Предраг)
 Пјне (Лепомир)
 Рада (× 1, Радашин;
 × 2, Радисав; × 1,
 Радослав)
 Раде / Раде (× 2, Ра-
 дован)
 Рајче (Радован)
 Рака (× 1, Радован;
 × 1, Радивоје)
 Раста (Растислав)
 Раце (× 2, Радосав)
 Рашко (Ратко)
 Света (Светомир)
 Сека (Селимир)
 Сјла (Селимир)
 Сјмо (Симеун; досе-
 љен пре три године
 из Србице на Косо-
 ву)
 Срба (× 1, Србољуб;
 × 1, Србислав)
 Србин (Србољуб)
 Стоја (Стојадин)
 Тјва (Тикомир)
 Тјне (Милутин)
 Тјса (× 5, Светислав)
 Тјза (Светозар)
 Тјма (× 4, Томислав)
 Храпа (Хранислав)
 Цада (Александар)
 Цјне (Александар)
 Чјја (Момчило)

Женски хипокористици

Беба (Надежда)
 Бјља (× 2, Биљана)
 Бјна (Лјубинка)
 Бјса (Босиљка)
 Бјпка (Богданка)
 Бјрана (Бранка)
 Бјранче (Бранка)
 Вапа / Вапа (Јованка)
 Вапе (Јованка)

Вепа (Верица)
 Веца (Весна)
 Вјда (Видосава)
 Вјка (Виолета)
 Вјца (Каравилка)
 Вјра (Јаворка)
 Вјка (Вукосава)
 Гага (Драганка)
 Гјна (Ангелина)

Гјра (× 1, Гордана,
 49 год.; × 1, Загор-
 ка, 74 год.)
 Гјца (Гордана)
 Дјна (× 1, Владанка;
 × 4, Даница)
 Дјца (× 1, Далиборка;
 × 1, Даница; × 1,
 Данијела)

Дџака (Далиборка)	Лѣла (Јерка)	Пѣла (Лепосава)
Дѣса (× 2, Десанка)	Лѣне (Милинка)	Рѣда (× 2, Радмила;
Дѣнка (Живадинка)	Љѣла (× 2, Љѣлана)	× 1, Радојка; × 1,
Драгана (Драганка)	Маја (Марија)	Радованка)
Дула (Душанка)	Мара (× 1, Марта;	Рѣјка (Радосава)
Дуна (Радунка)	× 1, Марија; × 1,	Рѣса (× 2, Роксанда /
Дунда (Душанка)	Марица)	Росанда)
Душка (× 2, Душанка)	Маца (Марија)	Ружа (Ружица)
Зага (× 2, Загорка)	Мѣла (Милка)	Ружица (× 2, Ружа)
Злата (Златана)	Мѣла (Миљојка)	Рушка (Ружица)
Зора (× 3, Зорица;	Мѣми (Мирјана)	Смиља (× 2, Смиља-
× 1; Зорка)	Мѣра (× 4, Мирјана;	на)
	× 1, Мирослава)	Слађа (Слађана)
Јѣла (× 1, Јелена; × 1,	Мѣца (× 4, Милица)	Снѣжа (× 3, Снежана)
Јелица)	Нада (× 2, Надежда;	Снѣшка (Снежана)
Јула (× 3, Јулијана)	× 1, Наталија)	Тѣна (Кристина)
Каѣа (Катарина)	Нега (× 2, Негосава)	Цѣја (Славица)
Кѣса (× 3, Косара)	Оља (Оливера)	Цѣца (Лепосава)

Мушки надимци

Бѣли (Драгољуб, 33 год., није плав)	Курјак (Мирољуб; пореклом је из
Бѣба (Миодраг, 81 год.)	фамилије Васиљевић, зване Кур-
Бубац (Светомир, 81 год.)	јаци)
Влаѣ (Војислав, по пореклу је Влах	Лула (Светислав, 76 год.; надимак
из Мачевца, 53 год.)	је наследио од оца)
Влакче (Слободан; отац му је Влах	Мачак (Иван, 34 год.; док је био
по пореклу, в. Вла)	мали волео је да гребе децу)
Гѣра (Зоран, 32 год.)	Мѣчка (Жарко, 57 год.)
Ђаво (Милован, 58 год.)	Мѣшко (Обрад, 10 год.)
Ђинђа (Миладин, 41 год.)	Муја (Горан, 32 год.)
Жљуна (Милоје, 32 год.; надимак је	Надрљац (Љубиша; досељен је из
наследио од претка)	села Надрља)
Јѣре (Живота, 45 год.)	Сајѣија (Станислав, хип. Цане; био
Калуђер (Милан, 62 год.; надимак	је часовничар)
је добио због своје побожности,	Свирач (Животије, хип. Жола, 65
пева у цркви)	год.)
Клока (Ђурђе, 80 год.)	Тѣра (Животије, 78 год.)
Клопка (Животије, 84 год.; некада је	Тринаести (Живота, 45 год.; трина-
правио клопке за птице)	есто је дете био у породици)
Кѣбе (Драгомир, 66 год.)	Цѣга (Селимир, 55 год.)
Кѣкља (Радашин, 78 год.; грбав је,	Чѣча (Живомир, 80 год.)
повијен у леђима)	

Чуља / Чуљко (Милорад, 51 год.;
има повијене „чуље“ уши)
Чуљко, в. Чуља

Џопала (Животије)

Шокаја (Живадин, 65 год.; надимак
носи по неком лекару)

Женски надимци

Бѣла (Јелица, 52 год.)

Цвѣће (Ружица, 56 год.)

Жљунка (Милинка, 55 год.; носи на-
димак по супругу званом Жљуна)

Џига (Милосија)

Ѕуле (Живка, 51 год.)

Црногорка (Слободанка, 45 год.;
пореклом је из Црне Горе)

Мйтка (Стојанка, 63 год.)

Шујда (Миленија, 58 год.; родом је
из шантаровачке фамилије зване
Шујдићи)

Мица (Томанија, 43 год.)

Сугубинка (Надежда, 68 год.; родом
је из суседног села Сугубине)

МИШЕВИЋ

(Мишевић)²¹

Село се налази на обронцима црновршког масива, на стрмој и каменитој падини. Мишевић спада међу сиромашнија насеља светозаревачке општине. Становништво се бави сточарством и земљорадњом мада су добре аутобуске везе са Светозаревом утицале на то да данас велики број Мишевчана ради и у светозаревачким фабрикама.

Село има 102 куће и дели се на Доњи Мишевић и Горњи Мишевић. Горњи Мишевић је данас многољуднији мада су се први досељеници углавном најпре досељавали у Доњи Мишевић²². Послератна етнографска истраживања дошла су до закључка да се последње насељавање овога краја доста давно извршило. Прва досељена породица, названа Мацарци или Мацаревићи, доселила се, верује се, пре триста година из Мађарске²³. Можда се под именом ових Мацаревића крију они Чеси „из Ц. К. Државе (Аустрије)“, који су се 1846. године тешко поразбољевали радећи у фабрици стакла Аврама Петронијевића, која је у XIX веку основана у Доњем Мишевићу.²⁴

²¹ Код Ст. Мијатовића забележен је само облик *Мишевиће* (*Белица* . . . , стр. 123), док се у појединим топографским картама овога краја јавља и облик *Мишевићи* (изд. Војногеографски институт).

Порекло имена села Мишевић мештани углавном везују за мишеве којих је некада овде много било, али су забележена и друга веровања (уп. Ст. Мијатовић, *Белица* . . . , стр. 123; Ник. Спасић, *Беличка предања*, стр. 34).

²² Село Мишевић је 1818. године имало укупно 10 кућа, 13 пореских глава, а 1930. године 118 кућа и 146 пореских глава (624 житеља) (Ст. Мијатовић, *Белица* . . . , стр. 66, 67).

²³ Ст. Мијатовић, *Белица* . . . , стр. 124.

²⁴ *Јосиф Панчић* [Зборник радова САНУ], Београд 1976, стр. 289—291; уп. и Ст. Мијатовић, *Белица* . . . , стр. 41.

Становништво Мишевића је српско, православне вере. Миграциони путеви овдашње становништво углавном везују за косовско-метохијску струју.²⁵ Село има четворогодишњу основну школу.

Заветине су Света Ана (7. VIII) и Преображење (19. VIII) — за здравље стоке.²⁶ У Доњем Мишевићу налазило се заједничко гробље. У Горњем Мишевићу је 1966. године основано ново гробље.

Етници: Мишевчанин, Мишевчанка; ктетик: мишевачки.

Информатори: Милош Шарчевић, 89 год., и Милашин Павловић, 59 год.

Топонимија

Аврамов извор / Аврамово изворче, в. Извор.

Аврамово изворче, в. Извор.

Ајдучка вода, в. Вода.

Бабина коса, в. Коса.

Ба̀ре, њиве више села.

Ба̀рице, њиве и ливаде. Овде се сакупља вода за време киша.

Бешњаја, планина; река која протиче више села Сугубине и састајући се са

Вољавицом у Доњем Мишевићу чини реку Белицу.

Божерова коса, в. Коса.

Боцина коса, в. Коса.

Бубан, извор у Доњем Мишевићу.

Буква: Крстата буква, шуме и пашњаци на Црном врху.

Буљићко изворче / Буљицко изворче, в. Изворче.

Буљицко изворче, в. Изворче.

Ва̀рџе / Врџе / Варџи, брдо под шумом и ливадама.

Варови, в. Варове.

Вељино изворче / Дидино изворче, в. Изворче.

Виногради, терени под виноградима.

Вода: Ајдучка вода, извор у Манастирској шуми.

Воденица: Код воденице, део Доњег Мишевића који се простире око воденице.

Вољавица / Вољевица, река; потиче од Попових ливада и са Бешњајом чини

Белицу у Доњем Мишевићу.

Вољевица, в. Вољавица.

Вр: Каменити вр, њиве и пашњаци у брду у коме има и доста камена.

Врове, в. Варове.

Горња мала, в. Мала.

Горњи извор / Чесма, в. Извор.

Горњи Мишевић, део села у брду више Доњег Мишевића.

Гроб: Па̀нов грџ, њиве више села; Шу̀лин грџ, њиве више села.

²⁵ Године 1930. од 118 кућа (12 родова) косовско-метохијској струји припадале су 43 куће (3 рода), динарској струји 16 кућа (2 рода), вардарско-моравској 5 кућа (2 рода); непознатог порекла биле су 2 куће (1 род), инверсној струји припадало је чак 50 кућа (2 рода), док су тзв. унутрашњим сељакањима припадале 2 куће (2 рода) (Ст. Мијатовић, *Белица* ..., стр. 60, 61).

²⁶ Ст. Мијатовић обазриво истиче да се непостојање сеоске славе у овом селу (литија) можда може довести у везу са веровањем да је ово село некада било насељено Мађарима (*Белица* ..., стр. 74).

Гробље: Нво гробље, гробље у Горњем Мишевићу основано пре двадесетак година; Старо гробље, старо сеоско гробље у Доњем Мишевићу. Густјиши, њиве, шуме и шљивици у брду више села.

Дибоки поток, в. Поток.

Дибочица, њиве, ливаде и шуме са пуно мањих увала.

Дидино изворче, в. Изворче.

Доња мала, в. Мала.

Доњи забран, в. Забран.

Доњи извор, в. Извор.

Доњи Мишевић, део села поред реке.

Дракчино изворче, в. Изворче.

Дрењак, шума, у њој има и дренава.

Друм, шуме ниже Јерининог града, на страни супротној од села; стари турски друм који брдима више села води преко Комарица за Крагујевац и истоимене ливаде око њега; На друм, шуме око друма.

Дугачка коса, в. Коса.

Дудин извор, в. Извор.

Ђукино, пашњак испод Дугачке косе. Припадао је некој Ђуки.

Жирино изворче, в. Изворче.

Забран: Доњи забран, шуме између Доњег и Горњег Мишевића.

Заклици, шума, наставља се на Клици; дели их само поток.

Збеговиште, шуме у брду више села.

Зимовник,²⁷ њиве, ливаде и шуме. Некада су ту биле сеоске појате.

Извор: Аврамов извор / Аврамово изворче, извор у Манастирској шуми; Горњи извор / Чесма, извор у селу; Доњи извор, извор у селу; Дудин извор, извор у брду; Извор код липе, извор поред друма.

Изворац, извор, али и околни терени, њиве шуме и ливаде између Мишевића, Белице и Лозовика.

Изворче: Аврамово изворче, в. Аврамов извор: Буљичко изворче / Буљичко изворче, извор у Петровој коси; Вељино изворче / Дидино изворче, извор у месту званом Појате; Дракчино изворче, извор, припадао је неком Дракчи; Жирино изворче, извор; Миле Буљича изворче, извор у месту званом Појате; Миладиново изворче, извор поред друма; Мишино изворче, извор у Божеровој коси; Радмилово изворче, извор у Церовој коси; Ракино изворче, извор у Каменитом врху; Сандино изворче / Сандино изворче, извор у Каменитом врху; Савино изворче, извор у Каменитом врху; Срџеново изворче, извор у Каменитом врху; Тисино изворче, извор у Дугачкој коси.

Јазбине, ливаде и шуме. Има и каменитих терена са јазавичијим јазбинама.

Јасике, ливаде и њиве више села.

²⁷ Топоним *Зимовник*, као војничко станиште „кнежеве војске“ наводи се и у *Беличким предањима*, Ник. Спасића (стр. 34). У сличном контексту наводи се и топоним *Лотор*, који бележи и Ст. Мијатовић у *Белици* (стр. 123). Овај топоним, међутим, нисам потврдила на терену. Ипак, археолошко стање на терену иде у прилог претпоставкама о војничком карактеру овога терена.

Јевтова коса, в. Коса.

Јевтовски поток, в. Поток.

Јеруга: Куса јеруга, забран, удолина која дели Град и Јевтову косу. Налази се у правцу села Сугубине.

Камен: Просечени камен, камен правилно подељен на два дела те изгледа као просечен, — и истоимена шума око њега.

Каменити вр, в. Вр.

Клењар, шума, има и кленова у њој.

Клик, шуме и ливаде више села.

Код воденице, в. Воденица.

Код Гвоздине колибе, в. Колиба.

Код Панине механе / Код Панини ораси, в. Механа.

Код Панини ораси, в. Механа.

Колиба: Код Гвоздине колибе, њиве и ливаде испод колиба које су некада припадале неком Гвоздену (хипокористик Гвозда).

Котла, њиве, ливаде и шуме у ували.

Коса: Бабина коса, пашњаци и забрани у коси; Божерова коса / Божерова коса, шуме и ливаде у коси; Бџина коса, ливаде и шуме у коси; Дугачка коса, шуме, ливаде и њиве у коси дугачкој око 1 km.; Јевтова коса,²⁸ њиве, ливаде и шуме у коси; Липовита коса, шуме у коси, има и липе; Петрова коса, шуме и ливаде у коси на обронцима Бешњаје; Ракљата коса, коса која се рачва у два правца; Стакова коса / Стојакова коса, њиве у коси; Церова коса, коса под церовом шумом.

Косица, њиве и виногради у коси.

Крај: Маришки крај / Марицка мала, в. Мала.

Крстата буква, в. Буква.

Крушар, њиве и ливаде.

Куса јеруга, в. Јеруга.

Лаз: Лиси лаз, ливаде и шуме у брду према Сугубини.

Лештар / Лештар, њиве и шуме, има и лескове шуме.

Ливада: Пеина ливада / Пена ливада, њиве у благој страни насупрот места званог Трла; Петрова ливада, шуме и ливаде; Попове ливаде / Пџпове ливаде, забрани; верује се да је та земља припадала неком попу.

Ливадак, баште, шљивици и ливаде више села.

Липа: Извор код липе, в. Извор.

Липовита коса, в. Коса.

Липовити поток, в. Поток.

Лиси лаз, в. Лаз.

Мала: Горња мала, део Горњег Мишевића више сеоског дома; Доња мала, део Горњег Мишевића ниже од дома и школе; Марицка мала / Маришки крај / Мариши, део села у коме живи фамилија са секундарним презименом Мариши; Средња мала, део Горњег Мишевића око дома и школе. Манастирска шума, в. Манастирско.

²⁸ Моја површна дијалектолошка истраживања указују на то да су облици типа *Љуба*, *од Љуба*, *Љубџа*, *Арсо*, *од Арса*, *Арсџа* карактеристика говора суседног села Сугубине.

Манастирско / Манастирска шума, шуме. Припадале су манастиру Јопаница.
Марићи / Марићки крај / Марицка мала, в. Мала.

Материзе / Метеризе, њиве и ливаде на брежуљку више села.

Метеризе, в. Материзе.

Механа: Код Панине механе / Код Панини ораси, њиве и ливаде у близини друма. У турско време ту је била механа.

Миладиново изворче, в. Изворче.

Миле Буљића изворче, в. Изворче.

Мишино изворче, в. Изворче.

Мртвица, коса која се пружа у правцу Горњих Комарица.

На друм, в. Друм.

На појате, в. Појате.

Накдје, њиве и ливаде на врху косе, поред друма.

Ново гробље, в. Гробље.

Оглавак, каменито узвишење. Има и винограда.

Ораси: Код Панини ораси / Код Панине механе, в. Механа.

Орњице, ливаде, виногради и шљивици поред реке у Доњем Мишевићу.

Панов гроб, в. Гроб.

Пеина ливада, в. Ливада.

Пена ливада, в. Ливада.

Пеин поток, в. Поток.

Пени поток, в. Поток.

Петрова коса, в. Коса.

Петрова ливада, в. Ливада.

Појате / На појате, ливаде, њиве и шуме на месту где су некада биле сеоске појате и штале.

Попове ливаде, в. Ливаде.

Поток: Дибџки пџток, поток који потиче од Бабине косе и улива се у Вољавицу; Јевтџовски пџток, поток, улива се у Бешњају; Липовити пџток, поток који потиче од Липовите косе и улива се у Вољавицу; Пџин пџток / Пџени пџток који потиче од Пених ливада у улива се у Бешњају; Ружин пџток, поток између села Белице и Мишевића; Савин пџток, поток ниже села, улива се у Вољавицу.

Прѐвој, шума у страни.

Просечени камен, в. Камен.

Пут уз тунел, в. Тунел.

Радмилово изворче, в. Изворче.

Ракино изворче, в. Изворче.

Ракљата коса, в. Коса.

Ружин поток, в. Поток.

Савин поток, в. Поток.

Савино изворче, в. Изворче.

Сандино изворче, в. Изворче.

Сѐнце, пашњаци, ливаде и шума.

Сечине, обрадиве површине, воћњаци и шуме.

Сипот, неплодна земља са пуно папрати, ливаде и јасикова шума.

Сољла / Сољло, обрадиве површине. Некада су на том месту биле сеоске колибе.

Средња мала, в. Мала.

Сретеново изворче, в. Изворче.

Стакова коса, в. Коса.

Старо гробље, в. Гробље.

Стојакова коса, в. Коса.

Тисино изворче, в. Изворче.

Трла, њиве и ливаде на месту где су некада биле сеоске појате.

Трлине / Трлине, њиве, ливаде и шуме. Настављају се на место звано Зимовник.

Тунел: Път уз тунџел, пут који води из села ка Црном врху.

Ўкосу, њиве, шљивици и забрани у коси.

Церјак, њиве и шума, претежно церова.

Церова коса, в. Коса.

Чесма, в. Горњи извор.

Чукар / Чукара, воћњак и шума.

Чукара, в. Чукар.

Чукарак, шума између Јевтове косе и места званог Врове.

Шареник, брдо на обронцима Црног врха.²⁹

Шулин гроб. в. Гроб.

Шума: Манастирска шума / Манастирско, в. Манастирско.

А н т р о п о н и м и ј а

Презимена

Алѣксић / Алѣксић, осам кућа, надимак *Бурѣјѣши*. Род су са фамилијом Марковић¹. Њихови преци, Марко и Алѣкса, досељени су однекуд око 1820. године. Слава Свети-Ранђел (стара и млада). Информатор Ковиљка Алѣксић, 56 год.

Алемпијевић, једна кућа. Први Алемпијевић се 1935. године призетио из Шантаровца у фамилију Костадиновић. Има их у Шантаровцу. Славе: Петровдан и Свети-Ранђел. Информатор Радоје Костадиновић, 63 год.

Батићи (множ.), секундарно презиме фамилије Петровић².

Бѣлић, секундарно презиме дела фамилије Марковић¹.

Братимиров, заједничко секундарно презиме фамилија Трајковић и Станојевић.

Бугари / Бугарски (множ.), заједнички надимак фамилија Трајковић, Станојевић и Филиповић².

Бугарски, в. Бугари.

Буља / Буљић, заједничко секундарно презиме фамилија Јовановић² и Миловановић².

²⁹ Према Ст. Мијатовићу, легенда каже да је брдо добило име по неком Шарку (тако прозваном јер је био „шарен“ у лицу, тј. богињав) и његовим потомцима Шарцима који су се први окућили овде испод брда (*Белица* . . . , стр. 124).

Буљић, в. Буља.

Бургијаши (множ.), надимак фамилије Алексић.

Бурков, секундарно презиме фамилије Димитријевић¹.

Вересијан, надимак фамилије Марковић².

Врајкóри / Фрајкóри (множ.), надимак фамилије Димитријевић².

Вукићевић, једна кућа. Род су са фамилијом Филиповић¹ и имају заједничко секундарно презиме *Пийерић* (в. Филиповић¹). Слава Свети—Ранђел (млади и стари). Информатор Јован Филиповић, 58 год.

Вучковáри (множ.), секундарно презиме фамилије Вучковић.

Вучковић, три куће, секундарно презиме *Вучковáри*. Досељени су са Косова пре више од 150 година. Слава Свети—Никóла. Информатор Велибор Вучковић, 81 год.

Димитријевић¹, три куће. Секундарно презиме *Буркóви* носе по деди Станимиру званом Бурко. Припадају роду Шарчевића (в.). Слава Свети—Никóла. Информатор Миша Шарчевић, 89 год.

Димитријевић², једанаест кућа, надимак *Врајкóри / Фрајкóри*. Део фамилије носи секундарно презиме *Тојни*. Има их у Сноковцу. Род су са фамилијама Марисављевић и Петровић². Слава Свети—Никóла. Информатор Јованка Димитријевић, 65 год.

Дудић, секундарно презиме фамилије Живановић.

Живáновић / Живáновић, две куће, секундарно презиме *Дудићи*. Припадају роду Шарчевића (в.). Слава Свети—Никóла. Информатор Воја Живановић, 66 год.

Жóтйни (множ.), секундарно презиме дела фамилије Савић¹.

Јáзавци (множ.), надимак фамилије Јовановић¹.

Јеврéмовић, једна кућа. Предак им је досељен из Горњег Рачника пре 70 година и призећен у фамилију Шарчевић. Слава Свети—Никóла. Информатор Милош Шарчевић, 89 год.

Јевтић, четири куће. Припадају роду Шарчевића (в.). Слава Свети—Никóла. Информатор Душан Јевтић, 68 год.

Јеремић / Јеремић, једна кућа, старо презиме *Јовáновић*. Род су са фамилијом Јовановић¹ (в.). Слава Свети—Никóла. Информатор Властимир Јовановић, 68 год.

Јовáновић / Јовáновић¹, шест кућа, надимак *Јáзавци*. Близак род су са фамилијама Јеремић и Николић. Припадају роду Шарчевића (в.). Слава Свети—Никóла. Информатор Властимир Јовановић, 68 год.

Јовáновић², једна кућа, секундарно презиме *Буљйћи*. Род су са фамилијом Миловановић². Слава Петрòвдан. Информатор Милосав Јовановић, 60 год.

Кóјкóви (множ.), секундарно презиме дела фамилије Марковић¹.

Костадиновић, две куће. Слава Петрòвдан. Информатор Радоје Костадиновић, 73 год.

Кóстић, једна кућа. Домаћин је 1950. године призећен из Јошаничког Прњавора у фамилију Гајић. Има их у Јошаничком Прњавору. Славе: Петковица (стара) и Свети—Никóла (стари). Информатор Драгиша Костић, 60 год.

Лазаревић, једна кућа. Домаћин је из села Ломнице 1949. године призећен у фамилију Вучковић. Има их у Ломници. Славе: Свети—Сава и Свети—Никџла (стари). Информатор Животије Лазаревић, 60 год.

Максимовић, две куће. Припадају роду Шарчевића (в.). Слава Свети—Никџла. Информатор Светомир Максимовић, 75 год.

Марисављевић, једна кућа, старо презиме *Димитријевић*. Чине један род са фамилијама Димитријевић² и Петровић². Слава Свети—Никџла. Информатор Димитрије Петровић, 83 год.

Марјићи (множ.), заједничко старо презиме, данас у функцији секундарног, за фамилије Тодоровић и Милошевић.

Марковић¹, седам кућа. Три куће носе секундарно презиме *Кџкџви*, а четири секундарно презиме *Бџићи*. Род су са фамилијом Алексић. Слава Свети—Ранђел. Информатор Ковиљка Алексић, 56 год.

Марковић², четири куће, надимак *Вересијани* носе зато што су често куповали на вересију. Слава Свети—Никџла. Информатор Радосав Марковић, 67 год.

Матић, две куће. Слава Свети—Никџла. Једна кућа слави и Петрџдан. Информатор Загорка Матић, 69 год.

Маџари (множ.)³⁰, заједнички надимак фамилија Милорадовић, Павловић и Савић².

Месџроши (множ.), стари надимак фамилије Павловић.

Мијушков, секундарно презиме фамилије Савић².

Милоџановић¹, једна кућа. Припадају роду Шарчевића (в.). Слава Свети—Никџла. Информатор Милидер Милоџановић, 57 год.

Милоџановић², једна кућа, старо презиме *Јовџновић*. Род су са фамилијом Јовановић² са којом деле и заједничко секундарно презиме *Бџе / Бџићи*. Слава Петрџдан. Информатор Радосав Милоџановић, 52 год.

Милоџановић³, старо презиме фамилије Тасић².

Милорадовић, једна кућа, старо презиме *Павловић*, надимак *Маџари*. Род су са фамилијом Павловић (в.). Слава Петрџдан. Информатор Милашин Павловић, 58 год.

Милосављевић, једна кућа. Има их у Светозареву. Слава Петрџдан. Информатор Живадин Милосављевић, 78 год.

Милџшевић / Милошевић, седам кућа. Род су са фамилијом Тодоровић и имају заједничко секундарно презиме *Марјићи*. Слава Свети—Ранђел. Информатор Животије Милошевић, 62 год.

Мишић, једна кућа. Слава Петрџдан. Информатор Милашин Павловић, 58. год.³¹

Никџлић, једна кућа, старо презиме *Јовџновић*. Род су са фамилијом Јовановић¹ (в.). Слава Свети—Никџла. Информатор Властимир Јовановић, 61 год.

³⁰ Ст. Мијатовић у *Белици* бележи облике *Маџари*, *Маџаревићи* (стр. 124). Занимљиво је веровање мештана да је надимак *Маџари* првобитно био везан за све фамилије које славе Петрџдан.

³¹ По Ст. Мијатовићу, Мишићи су са Милићима и Маџарцима/Маџаревићима чинили један род. Доселили су се као рударски радници „из Маџарске пре 300 година као први до-сељеници.“ (*Белица* . . . , стр. 124; уп. и стр. 41).

- Павловић, четири куће, надимак *Маџари*, стари надимак *Месџароши*. Род су са фамилијом Милорадовић, али их даље сродство везује и за фамилију Савић², те отуда и заједнички надимак. Има их у Светозареву и Крагујевцу. Слава Петровдан. Информатор Милашин Павловић, 59 год.
- Петровић¹, једна кућа. Домаћин је призећен из села Ловци у фамилију Стефановић. Слава Свети Ранђел. Информатор Животије Петровић, 50 год.
- Петровић², две куће. Секундарно презиме *Бџић* носе због тога што је у једној генерацији било пуно браће те су једни друге звали бато. Род су са фамилијама Марисављевић и Димитријевић². Слава Свети Никола. Информатор Димитрије Петровић, 83 год.
- Пиперић, заједничко секундарно презиме за фамилије Вукићевић и Филиповић.
- Радојевић, једна кућа. Домаћин је призећен из села Лозовика у фамилију Јовановић². Има их у Лозовику. Славе: Петровдан и Свети Тома. Информатор Радослав Радојевић, 55 год.
- Савић¹, две куће, секундарна презимена *Танџкови* и *Жбџић*. Род су са фамилијом Филиповић¹. Славе: Петровдан и Свети Ранђел. Информатор Душанка Алексић, рођ. Савић, 76 год.³²
- Савић², четири куће, секундарно презиме *Миџушкови*, надимак *Маџари*, а две куће носе и надимак *Црнобрци*, по мајци која је пореклом била Црногорка. Заједно са Павловићима некада су припадали истом роду, нашта упућује и заједнички надимак. Слава Петровдан. Информатор Ковиљка Алексић, рођ. Савић, 56 год.
- Стамџковић, једна кућа. Предак им је из села Каленовца био призећен у фамилију Савић. Слава Петровдан. Информатор Ковиљка Алексић, рођ. Савић, 56 год.
- Станојевић, једна кућа. Секундарно презиме *Брајћмирови*, надимак *Бџари* / *Бџарски*. Род су са фамилијом Трајковић (в.). Слава Свети Ранђел (младу немају). Информатор Живорад Станојевић, 52 год.
- Танџкови (множ.), секундарно презиме дела фамилије Савић¹.
- Тасић¹, две куће. Слава Свети Тома. Информатор Миладин Тасић, 61 год.
- Тасић², једна кућа. Домаћин је призећен из села Белице у фамилију Тасић¹. Старо презиме *Миловандић*. Слава Свети Никола. Информатор Миладин Тасић, 61 год.
- Тодоровић, три куће. Род су са фамилијом Милошевић, те чувају старо заједничко презиме, данас у функцији секундарног, *Марџи*. Слава Свети Ранђел. Информатор Животије Милошевић, 62 год.
- Тџи (множ.), секундарно презиме дела фамилије Димитријевић².
- Трајковић, једна кућа, секундарно презиме *Брајћмирови*, старо презиме *Сиднојевић*, надимак *Бџари*. Род су са фамилијом Станојевић са којом деле заједничко секундарно презиме и надимак. Досељени су из села Стајовац код Враћа. Њихов предак Трајко дошао је у ово село, сматра се, око 1850. године. Слава Свети Ранђел (младу немају). Информатор Драгомир Трајковић, 21 год.

³² Казују да је неки Сава Савић посињио Танаска Филиповића јер није имао своје деце; посињени је онда узео поочимово презиме.

Филиповић¹, шест кућа. Род су са фамилијом Вукићевић и носе заједничко секундарно презиме *Пийерић*. Род су са фамилијом Савић¹. Досељени су из Црне Горе, пре око два века. Слава Свети Арханђел. Информатор Димитрије Филиповић, 62 год.

Филиповић² / Филипковић, једна кућа, надимак *Бујари*. Доселили су се заједно са Трајковићима (в.). Слава Свети Арханђел. Информатор Јован Филиповић, 58 год.

Фрајкори, в. Врајкори.

Црногорци, надимак за два домаћинства фамилије Савић².

Шарчевић, једна кућа. Као старо презиме, данас у функцији секундарног, презиме Шарчевић заједничко је за већи број фамилија: Јовановиће¹, Јевтиће, Максимовиће, Живановиће, Димитријевиће, Миловановиће, Николиће и Јеремиће. Њихов заједнички предак, звани Шарац, доселио се однекуд из Црне Горе пре више од два века.³³ Слава Свети Никола. Информатор Милош Шарчевић, 89 год.

ЈОШАНИЧКИ ПРЋАВОР

(Јошанички Прѣавор / Јошанички Прѣавор)

Село је смештено на обалама Јошаничке реке, у ували чије падине чине огранци Црног врха. На заравни, где се увала шири и одакле се низ реку простиру простране обрадиве површине, налази се манастир Јошаница. Предање казује да је манастир подигнут у време Кнеза Лазара, а вероватно је постојао или постао у периоду од 1399. до 1411. године, када кнегиња Милица борава у Јагодини, данашњем Светозареву.³⁴ У овом крају живи легенда да је Кнез Лазар, ловећи по Црном врху, нехотице смртно ранио стрелом неког Јошу, испосника који је живео у једној пећини испод брда Шареника. Јошина последња жеља била је, кажу, да га понесу на исток и на месту где буде издахнуо да подигну манастир. Тамо где је издахнуо подигнут је, верује се, манастир Јошаница.³⁵ По манастиру затим име добије и река, а потом и прѣавор око манастира. Године 1786. манастир је обновљен. Зна се да је 1871. године село

³³ Предање казује да је после убиства два Турчина Шарац са браћом Агатоном, Антом и још једним братом, чије се име не памти више, пребегло и населио се у овај крај, поред извора Бубана. Анта је затим, верује се, отишао у село Белицу и од њега воде порекло Антићи; Агатон се населио у Лозовику и потомци су му Агатоновићи, а Шарац се населио у Доњем Мишевићу и од њега воде порекло данашњи Шарчевићи. (Слично бележи и Ст. Мијатовић у *Белици*, стр. 124; уп. и фус. 29). Четврти, најмлађи брат живео је, верује се, неко време у Мишевићу, а затим се, пошто се нешто замерио са једном фамилијом, одметне у планине. Сматра се да се касније призеито у селу Сибница и да су његови потомци данас Јовановићи из Сибнице.

³⁴ Душан Дачић, *Манастир Јошаница* (штампа РОГД „Вук Караџић“ — Параћин), Параћин 1979, стр. 3.

³⁵ Сличну легенду бележе Ст. Мијатовић (*Белица*..., стр. 127) и Ник. Спасић (*Беличка предања*, стр. 21, 22). Мијатовић бележи још једну легенду која казује како је манастир добио име по томе што је Лазар градећи манастир од градитеља стално тражио да зидају „још“ желећи да начини висок манастир (*Белица*..., стр. 127).

Име *Јошаница* могло би се, међутим, довести и у везу са јововим дрветом (уп. Р. Skok, *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, књ. I, Загреб 1971, под; jelha), којим је белички крај вероватно некада обилаовао (уп. Ст. Мијатовић, *Белица*..., стр. 6).

имало осам домаћинстава која су се бавила обрађивањем манастирске земље.³⁶

Село данас има 29 кућа³⁷. Становништво је српско, православне вероисповести. Због неповољног географског положаја, мало обрадивих површина, као и због слабих саобраћајних веза са Светозаревом од кога је удаљено једва петнаестак километара, село се све више расељава. Село нема ни основну школу. Ако које године и буде ђака, с обзиром на то да подмлатка готово и нема више, основну школу похађају у суседном селу Лозовику.

Литије су Свети Никола млади (15. V), а „богомолња за здравље“ је Недеља по Крстовдан (2. X). Гробље је испод села, у близини потока.

Етници: Прњаворчанин, Прњаворчанка; ктетик: прњаворски.

Информатори: Радомир Костић, 76 год., Божидар Костић, 36 год., Александар Станојевић, 63 год.

Топонимија

Аграр / Аргар, њиве које су додељене мештанима после рата.
Аргар, в. Аграр.

Бара: Друга бара / Сређња бара, извор у влажном, подводном терену; Код Друге баре, њива поред извора званог Друга бара; Прва бара, извор пре Друге баре, на влажном терену.

Бардоња, велики комплекс шума, ливада и њива; поток који овде протиче. Бардоњски извор, в. Извор.

Бели извор, в. Извор.

Бели камен, в. Камен.

Брдо, њиве, виногради и ливаде у брду.

Бук: Максимов бук / Дибоки вир, в. Вир.

Велика њива, в. Њива.

Вир: Дибџки вир / Мајсимиов бук, поток са дубоким коритом и дубоким вировима, међу којима се посебно истиче један у којем се мештани лети купају.

Врх: Мали врх / Мали вр, узвишење под шумом; Црни врх / Планина, шумовита планина између Крагујевца и Светозарева.

Гај: Равни гај, брдо под шумама и воћњацима са нешто обрадивих површина.

Дибоки вир, в. Вир.

Дрењар, дренава шума и њиве у Бардоњи.

Друга бара, в. Бара.

Зелена страна, в. Страна.

³⁶ Мештани препричавају овај податак који је, веле, забележен у Архиву Светозарева. Према етнографским истраживањима Јошанички Прњавор је 1818. године имао 10 кућа, 11 пореских глава, а 1930. године 26 кућа и 45 пореских глава (150 становника). (Ст. Мијатовић, *Белица* . . . , стр. 67).

³⁷ Године 1930. од 26 кућа (8 родова) вардарско-моравској струји је припадало 17 кућа (3 рода), динарској струји 4 куће (2 рода), тимочко-браничевској 2 куће (1 род), а за унутрашња сељакања везане су биле 3 куће (2 рода) (Ст. Мијатовић, *Белица* . . . , стр. 61).

Извор: Бјардџски извор, извор у Бардоњи, од њега потиче поток; Бјели извор, извор чије воде стичу са Црног врха у село Каленовац. Извор као и дно потока пуни су камена белутка; Радивојево извор, извор који је био на имању неког Радивоја; Студени извор, извор чија је вода врло хладна. Изгорели поток, в. Поток.

Јарчев камен, в. Камен.

Јасикар / Јасике, шума, претежно јасикова.

Јасике, в. Јасикар.

Јошаница река, в. Река.

Јошаничка река в. Река.

Камен: Бјели камен, шума на врху Манастирске планине; Јарчев камен, стена испод Трновите косе. Овде се некада стрмоглавио јарац бежећи од вукова.

Камењар, каменито узвишење са нешто шума и ливада.

Код Друге баре, в. Бара.

Код циганске колибе, в. Колиба.

Колиба: Код циганске колибе, шуме око Циганског потока. Овде су некада биле циганске колибе.

Коса: Кратка коса, коса под шумом; Курјачка коса, шумовита коса. Овде је некада било пуно вукова; Сојакова коса, шуме и нешто њива у коси. Ово је некада било манастирско имање; Тодорова коса, шумовита коса; Трновита коса, коса обрасла ниским растињем; Церџова коса, претежно церова шума у коси.

Кратка коса, в. Коса.

Курјачка коса, в. Коса.

Лаз, шума кроз коју води пут за село Мишевић.

Ланарски поток, в. Поток.

Ливада, Стеванова ливада, ливада.

Мајдан, каменолом. Мештани vele да је овде некада живео испосник Јоша.

Максимов бук / Дибоки вир, в. Вир.

Мали вр, в. Врх.

Манастирска планина, в. Планина.

Манастирско, њиве испод манастира. Данас више не припадају манастиру.

Њива: Вјелика њива, комплекс њива и других обрадивих површина.

Ќрнице, њиве.

Пишћџља / Пишћџљина, планина под шумом, претежно буковом.

Пишћџљина, в. Пишћџља.

Планина / Црни врх, в. Врх; Манастирска планина, комплекс шума, њива и ливада на обронцима Црног врха. Некада је то припадало манастиру.

Пољана, пашњаци у Планини.

Попјило, њиве и виногради.

Пџток, њива поред потока; Изгорјели пџток, шума у ували; Ланарски пџток, шуме у ували испод Шареника; Сојаков пџток, поток испод Сојакове косе; Станкин пџток, поток и ливаде око њега; Цигански пџток, поток поред кога су некада живели Цигани.

Прва бара, в. Бара.

Равни гај, в. Гај.

Радиво'ев извор, в. Извор.

Река: Јошаница река / Јошаничка река, река која стиче с Манастирске планине и протиче кроз село.

Риљевина, њива.

Сојаков поток, в. Поток.

Сојакова коса, в. Коса.

Сребро, речица и истоимено брдо изнад манастира. Мештани казују да се у речици налази сребрн песак.³⁸

Средња бара, в. Бара.

Станкин поток, в. Поток.

Стеванова ливада, в. Ливада.

Страна: Зелена страна, страна која је некада била под багремовом шумом и имала изразито зелену боју.

Студени извор, в. Извор.

Таван / Табан, зараван под шумом.

Тодорова коса, в. Коса.

Трањичко / Трањичко, њиве.

Трањичко, в. Траничко.

Трновита коса, в. Коса.

Тумурџача, шуме у брду, са десне стране манастира.

Церова коса, в. Коса.

Цигански поток, в. Поток.

Црни врх / Планина, в. Врх.

Чукар, брдо под шумом, са леве стране манастира.

А н т р о п о н и м и ј а

Презимена

Антић, једна кућа. Досељени су у прошлом веку из околине Ниша. Слава Свети Никола. Информатор Живадин Антић, 63 год.

Вељковић / Вељковић, три куће. Род су са фамилијом Пантић. Верују да је њихов предак Тодор дошао из околине Ниша. Слава Гмитровдан (младу славу немају). Информатор Живадинка Пантић, 62 год.

Власи (множ.), надимак фамилије Стојановић.

Дисић, секундарно презиме дела фамилије Максимовић.

Костић, седам кућа, старо презиме *Петровић*. Досељени су из околине Врања око 1760. године. Има их у Мишевићу. Славе: Петковица (Петковдан) и Млада Петковица. Информатори: Радомир Костић, 76 год., Божидар Костић, 39 год.

³⁸ Ст. Мијатовић бележи у овом крају реку под именом *Сребра*, истичући да је Ј. Мишковић „погрешно забележио да се ова река [...] зове *Сребро*.“ (Белица..., стр. 8).

Максимовић / Максимовић, осам кућа, три куће носе секундарно презиме *Ружић*, а пет кућа секундарно презиме *Дисић*. Чувају предање да воде порекло од претка Голуба који се овде доселио. Слава Свети Ђорђе Алѓмпије (младу славу немају). Информатор Љубисав Максимовић, 58 год.

Милошевић, једна кућа. Предак се из села Врбе призетио у Миленковиће којих данас више нема у Прњавору. Славе: Света Параскева и Петковица јесења (27. X). Информатор Живота Милошевић, 55 год.

Пантић, три куће. Старо презиме *Вељковић* данас је у функцији секундарног. Род су са фамилијом Вељковић. Слава Гмитровдан (младу славу немају). Информатор Живадинка Пантић, 62 год.

Петровић¹, једна кућа. Домаћин се призетио из села Лозовика у фамилију Спасић. Слава Свети Никола. Информатор Живота Милошевић, 55 год.

Петровић², старо презиме фамилије Костић.

Ружић, секундарно презиме за три домаћинства фамилије Максимовић.

Станковић, две куће. Њихов предак се пре једног века из Доњег Штипља призетио у фамилију Јаковљевић, које више нема овде. Слава Свети Никола. Информатор Владимир Станковић, 55 год.

Стојановић, три куће, надимак *Власи*. Чувају предање о претку Вуксану који је дошао „од Власи“ призивајући се најпре у неку мишевићку фамилију. Слава Свети Ранђел. Информатор Александар Стојановић 63 год.

КОВАЧЕВАЦ

(Ковачевац / Ковачевац)

Село се налази недалеко од пута Светозарево — Крагујевац, крај Лозовичког потока, десне притоке реке Белице. Удаљено је десетак километара од Светозарева и има укупно 67 кућа.

Сматра се да је насеље основано у време владавине кнеза Милоша Обреновића, највероватније између 1820. и 1830. године.³⁹ Верује се да је првог досељеника сам кнез довео дајући му повелики комад земље. У Ковачевцу је до првог светског рата било и Цигана, али су их, сматра се, на молбу мештана аустријске власти иселиле у Јагодину, данашње Светозарево, где и данас живе њихови потомци. Ови Цигани су се бавили свињогојством, трговином и ковачким занатом. По овом ковачком послу, сматра се, и село доби име. По другима пак село је добило име по првом досељенику Деспоту, који је кажу био ковач.⁴⁰

Становништво је српско, православне вероисповести.⁴¹ Бави се претежно воћарством и земљорадњом. Ипак, близина града условила је и то да готово из сваке куће понеко ради у Светозареву.

³⁹ У прилог томе ишли би и подаци које даје Ст. Мијатовић у *Белици* (стр. 68, 151, 152). Према етнографским истраживањима 1930. године Ковачевац је имао 48 кућа, 69 по-рских глава (277 становника) (стр. 68).

⁴⁰ Слична веровања забележена су код Ст. Мијатовића (*Белица* . . . , стр. 151) и Ник. Спасића (*Беличка предања*, стр. 23).

⁴¹ Године 1930. од 48 кућа (7 родова) 25 кућа (3 рода) припадало је вардарско-мо-равској струји, 20 кућа (3 рода) припадало је косовско-метохијској, а 3 куће (1 род) биле су везане за унутрашња сељакања (Ст. Мијатовић, *Белица* . . . , стр. 62, 63).

Ковачевац нема школу те деца школу похађају у суседном селу Драгоцвету. Између Ковачевца и Драгоцвета налази се и заједничко гробље.

Сеоска слава је Бела субота (по Тројицама). Заветина за здравље чељади је Свети Симион (16. II). Заветина за здравље и родност винограда је Свети Тривун.

Етници: Ковачевчанин, Ковачевчанка; ктетик: ковачевачки / ковачевачки.

Информатори: Светислав Филиповић, 77 год., Милашин Милојевић, 69 год., Мирољуб Димитријевић, 63 год.

Топонимија

Баталеница, њива.

Браник: Доњи браник / Миланов браник, шуме и ливаде; Јешин браник / Јешински браници, шуме; Миливојев браник, шума; Савин браник, шуме.

Браниче: Марково браниче, шума; Лекино браниче / Лекино шумче, в. Шумче.

Брдо: Виноградско брдо, њиве и виногради.

Брес: Код брес, њива у којој је некада био велики брест.

Бубани, виногради, воћњаци и шуме између села Ковачевац, Белица и Лозовик.

Бук, њива поред Лозовичког потока. Овде је некада био вир.

Виногради, њиве и ливаде у страни; Стари виногради, њиве.

Виноградско брдо, в. Брдо.

Вода: Лековита вода, извор који је у новије време потопљен Драгоцвечким језером. Верује се да је више извора била некаква црква.

Горња мала, в. Мала.

Горње поље, в. Поље.

Гроб: Три девђачки гроба / Трештина, шума недалеко од села у којој је некада било огромних дрвета. Назив Трештина мештани везују за трештање, јеку громава у шуми за време грмљавине.

Гувниште, њиве у близини села.

Деспотовске шуме, в. Шума.

Дивљач, шума која је и данас, као и раније, богата дивљачи.

Димино, њива.

Динино, њиве.

Дојно поље, в. Поље.

Доња мала, в. Мала.

Доње поље, в. Поље.

Доњи браник, в. Браник.

Драгоцвечко, њиве купљене од житеља села Драгоцвета.

Драгоцвечко језеро, в. Језеро.

Друм: Код друм, воћњаци и њиве у близини пута Светозарево — Крагујевац.

Дугачка / Дугачке њиве, в. Њиве.

Игралиште: Код игралиште, њиве поред сеоског спортског игралишта.

Језеро: Драгоцвечко језеро / Ковачевачко језеро, вештачко језеро које се налази између села Ковачевац и Драгоцвет.

Јешин браник, в. Браник.

Јешински браници, в. Браник.

- Кандевац, виногради и воћњаци на благим странама више села.
Кључ, њива у малој ували којом се сливају кишне воде.
Ковачевачка чесма, в. Чесма.
Ковачевачко језеро, в. Језеро.
Код брес, в. Брес.
Код друм, в. Друм.
Код игралиште, в. Игралиште.
Кџласте, њиве и шуме. Овде су некада биле само шуме.
Крушјар, њиве.
Крчевина, воћњаци на простору где је некада била шума.
Кућа: Циганске куће, њиве на простору где су некада биле циганске куће.

Лекино браниче, в. Браниче.
Лекино шумче, в. Шумче.
Лековита вода, в. Вода.
Ливаде, њиве.
Лозовички поток, в. Поток.

Мала: Гџрња мала, део села изнад Лозовичког потока: Дџња мала, део села поред Лозовичког потока.
Марково браниче, в. Браниче.
Миланов браник, в. Браник.
Миливојев браник, в. Браник.
Минаровац, њиве које су некада припадале фамилији званој Минарци.
Минкино, њиве чији је власник био неки Милун звани Минка.

Њива: Дугачке њиве / Дугачка, њиве по облику узане а дуге; Циганске њиве, њиве некада купљене од Цигана.

Падалиште, њиве испод села.
Пољане, њиве.
Поље: Гџрње поље, њиве и шуме више села; Дџно поље / Дџње поље, њиве између села и друма.
Попџво, виногради и њиве.
Пџток, њива поред Лозовичког потока; Лозовички пџток, поток који дотиче из Лозовика и улива се у Белицу. Никада не пресушује те се на њему још налазе воденице поточаре.
Прџке / Прџке, њиве на равничарским теренима.

Рџжањ / Рџжјно, њиве некада купљене од неке Руже.
Ружино, в. Ружањ.

Савин браник, в. Браник.
Ситњар / Ситњари, њиве. Некада је овде расло неко ситно дрвеће па је искрчено.
Ситњари, в. Ситњар.
Стари виногради, в. Виногради.

Трештина, в. Гроб.
Три девојачки гроба, в. Гроб.

Циганске куће, в. Кућа.
Циганске њиве, в. Њива.
Циганско, њива купљена од Цигана.

Чесма: Ковачевачка чесма, чесма у селу.

Шума: Деспотовске шуме, шуме које већим делом припадају фамилији званој Деспотовци.

Шумче: Лекино шумче / Лекино браниче, шуме.

А н т р о п о н и м и ј а

Презимена

Блажини (множ.), секундарно презиме фамилије Петровић.

Бојкић, секундарно презиме фамилије Филиповић.

Борини (множ.), секундарно презиме фамилије Миленковић.

Бугарани / Бугари / Бугарски (множ.), надимак фамилије Цветковић.

Бугари, в. Бугарани.

Бугарски, в. Бугарани.

Вртоломци (множ.), надимак фамилије Петровић.

Вучковић, једна кућа. Род су са фамилијом Милојевић¹ (в.). Њихов предак који се доселио у Ковачевац звао се Стајко. Слава Свети Ранђео (стари јесењи и млади). Информатор Радоје Милојевић, 72 год.

Глишић, једна мушка особа. Припадз роду Милојевића¹ (в.). Слава Свети Ранђео. Информатор Милашин Милојевић, 69 год.

Деспотовци / Деспотовци (множ.), заједничко секундарно презиме за фамилије Милојевић¹ и Ристић.

Димитријевић, тринаест кућа. Секундарно презиме *Дудјићи* носе по некој баби Дуди. Досељени су из села Остриковца код Туприје одмах после Милојевића.¹ Род су са фамилијом Јовановић у Остриковцу. Слава Свети Никоља (млади и стари). Информатори: Петрашин Димитријевић, 68 год., Мирољуб Димитријевић, 64 год.

Дошљаци (множ.), надимак фамилије Симић.

Дудић, секундарно презиме фамилије Димитријевић.

Ђурђевић, седам кућа, надимак *Дуклићи*. Предак им је пореклом из села Шуљковца, а верују да су даљим пореклом из Црне Горе. Род су са фамилијом Илић у Шуљковцу. Слава Свети Никоља (млади и стари). Информатор Милован Ђурђевић, 76 год.

Илини (множ.), секундарно презиме фамилије Милојевић².

Јанкови (множ.), секундарно презиме дела фамилије Лукић.

Каини (множ.), секундарно презиме за једно домаћинство фамилије Милојевић.

Кењци (множ.), надимак за три куће фамилије Лукић.

Лукић, шест кућа. Секундарно презиме *Мијатарци* / *Минарци* носе по неком деди Мији. Три куће носе и секундарно презиме *Јанкови*, а надимак *Кењци*, по претку Јанку, званом Кења. Слава Свети Никоља. Информатор Драгутин Лукић, 58 год.

Мијатарци / Минарци (множ.), секундарно презиме фамилије Лукић.

Милановић, једна кућа. Слава Врачеви. Информатор Негосава Милановић, 58 год.

Миленковић, једна кућа, секундарно презиме *Борџи*. Казују да су пореклом са Косова. Стара слава Свети Ђорђе Мрљавац, млада слава Ђурђев дан. Информатор Радослав Миленковић, 71 год.

Милојевић,¹ десет кућа. Секундарно презиме *Десиошовци* / *Десиошовци* носе по претку Деспоту, првом досељенику у ово село. Досељени су из села Дулене код Крагујевца у време кнеза Милоша, верују око 1820. године.⁴² Једна кућа Милојевића носи и секундарно презиме *Кџини*, по претку Вукашину званом Каја. Један члан из фамилије Милојевић носи презиме Глишић. Род су са фамилијом Вучковић. Слава Свети Ранђео. Информатор Милашин Милојевић, 69 год.

Милојевић², две куће. Секундарно презиме *Илини* носе по претку Илији. Слава Свети Ранђео. Информатор Радоје Милојевић, 72 год.

Милуновци (множ.), секундарно презиме фамилије Стаменковић. Минарци, в. Мијатарци.

Николић, једна кућа. Домаћин је призећен 1966. године из села Претина код Бујановца у фамилију Пешић. Има их у селу Марковац код Лапова. Слава Свети Никџа. Информатор Душанка Николић, 39 год.

Петровић, једна кућа. Род су са фамилијом Радовановић и имају заједничко секундарно презиме *Ракчићи* / *Раићи*. Фамилија Петровић носи и секундарно презиме *Блажџи*, као и надимак *Врилошци*, по претку Блажи званом Вртолома. Слава Свети Ранђео. Информатор Миљана Радовановић, 58 год.

Пешић, једна старија особа. Фамилија је досељена око 1870. године, по једном веровању са бугарске границе, а по другом из Црне Горе. Има их у Сомбору. Слава Свети Никџа. Информатор Душанка Николић, рођ. Пешић, 39 год.

Радовановић, једна кућа. Род су са фамилијом Петровић (в.) и носе заједничко секундарно презиме *Ракчићи* / *Раићи*. Слава Свети Ранђео. Информатор Миљана Радовановић, 58 год.

Раић / Ракчић, заједничко секундарно презиме фамилија Петровић и Радовановић.

Ракичић, в. Раић.

Ранђеловић, једна кућа. Домаћин је призећен из села Трнава у фамилију Цветковић. Има их у Трнави. Слава Свети Ранђео. Информатор Војислав Ранђеловић, 63 год.

Ристић, две куће. Први досељеник од Ристића досељен је 1930. године призивши се у фамилију Милојевић¹. Отуда и Ристићи носе секундарно презиме фамилије Милојевић — *Десиошовци*, али имају и своје секундарно презиме *Ћундини*, по некој баби Станици званој Ћунда. Славе: Свети Ранђео стари и млади и Свети Мрџа. Информатор Милисав Ристић, 55 год.

⁴² Кажу да у селу Дулене још постоји место звано Деспотове ливаде, где је Деспот убио некаквог Турчина пре него што је побегао из тога краја. Заједно са Деспотом, дошао је, верује се, његов рођак Стајко, предак данашњих Вучковића.

Симић, две куће, надимак *Дошљаци*. Досељени су из села Сираково код Пожаревца око 1890. године.⁴³ Има их у Сиракову. Слава Свети Радњео. Информатор Светислав Симић, 78 год.

Стаменковић, шест кућа. Секундарно презиме *Милунџици* носе по неком деди Милуну. Информаторов чукундеда, по имену Стојчомир, доселио се, сматра се, са бугарске границе. Слава Свети Никола стари и млади. Информатори: Стојадин Стаменковић, 62 год., Јана Стаменковић, 80 год. Станојевић, једна кућа. Њиховог претка је пре 160 година мајка довела из села Међуреч преудавши се у фамилију Петровић. Слава Свети Никола стари и млади. Информатор Даница Станојевић, 65 год.

Ћундини (множ.), секундарно презиме фамилије Ристић.

Филиповић, шест кућа. Секундарно презиме *Бџкићи* носе по прецима који су били бојације по занимању. Верује се да су досељени око 1830. године, када и Деспотовци.⁴⁴ Слава Врачеви (стара, 14. XI, млада 14. VII). Информатор Светислав Филиповић, 77 год.

Цветковић, три куће, надимак *Бујарани* / *Бујари* / *Бујарски*. Део фамилије носи и секундарно презиме *Цођеиови*. Досељени су, сматра се, са бугарске границе око 1850. године на челу са претком Пејчом. Слава Свети Радњео. Информатор Милојка Радовановић, рођ. Цветковић, 58 год.

Цоретови (множ.), секундарно презиме дела фамилије Цветковић.

Џукла / Џуклић, надимак фамилије Ћурђевић.

Џуклић, в. Џукла.

ЛОЗОВИК

(Лозовик)

Село се налази на јужним обронцима Црног врха, испод брда Шареник. Куће су у страни, испод и изнад пута Светозарево — Мишевић. Село је од Светозарева удаљено око 15 километара.

Старо насеље је најпре било смештено испод данашњег села, на локалитету званом Старо село. Памте се приче да су терени изнад првобитног насеља били обрасли густим шумама. Верује се да су крајем XVIII или почетком XIX века овде као први досељеници дошла два брата из Топлице, Павле и Трифун. Отуда и данас велики део становништва овога села везује своје порекло за ове прве досељенике.⁴⁵

Мештани верују да је село добило име по бројним виноградима који су се на овим теренима неговали још од времена царице Милице. И друга тумачења

⁴³ Остала је прича да је њихов предак убио брата те се са његовом женом овде доселио. Казују да је он први донео селу савременије пољопривредне справе.

⁴⁴ Верује се да је први досељени Филиповић узео за жену Деспотову сестру, призивши се у Деспотовце.

⁴⁵ Према етнографским истраживањима село Лозовик је 1818. године имало 15 кућа, 18 пореских глава, а 1930. године 134 куће, 174 пореске главе (655 становника) (Ст. Мијатовић, *Белица* ..., стр. 67).

чења порекла имена овога села углавном упућују на повезаност имена села са лозом која се овде вековима узгајала.⁴⁶

Лозовик данас има 126 кућа. Становништво је српско, православне вероисповести.⁴⁷ Лозовичани се углавном баве земљорадњом и виноградарством, а мање и сточарством. Мањи број мештана запослен је у Светозареву. Село има четвороразредну основну школу.

Гробље се налази у брду, више Гробљанске мале.

Сеоска слава је Спáсовдан. Заветина за родност винограда је Свети Трѣфун (14. II). Заветина за здравље је Јевдо́ка (14. III).

Етници: Лозовича́нин, Лозовича́нка; ктетик: лозовѣ́чки.

Информатори: Драгутин Павловић, 82 год., Вукоје Гајић, 73 год., Драган Ђорђевић, 26 год.

Топонимија

Ѕврѣно, виноград и башта.

Агатоновићи / Агатоновићка мала, в. Мала.

Агатоновићка мала, в. Мала.

Ајдучка вода, в. Вода.

Ба́ра, ливаде на мочварном земљишту.

Ба́рче / Ба́рче / Ма́тѣино ба́рче, њиве у равном терену, где је земљиште „валбжљиво“, диј. влажно.

Бели камен, в. Камен.

Буба́н, комплекс обрадивих површина и нешто шума; Го́рњи Буба́н, део Бубана, шуме и обрадиве површине; До́њи Буба́н, њиве ниже Горњег Бубана.

Бугар мала, в. Мала.

Василићеви забрани, в. Забран.

Велика њива, в. Њива.

Вељко́вац / Вељко́вчани, махала у којој живи фамилија Вељковић.

Вељковчани, в. Вељковац.

Видойчево / Радойчево, њиве.

Виноград: Виногра́ди, њиве и виногради. Овде су некада били само виногради; Ста́ри виногра́д, њиве, виногради и воћњаци на простору који су раније заузимали само виногради.

Вода: Ајдучка во́да, чесма у селу.

Во́йно / Круша́р, виноград купљен некада од неког Воје Беличанина.

Гај / Гајче, виногради; Ра́вни гај, њива у равном терену поред Гаја.

Гајче, в. Гај.

Горњи Бубан, в. Бубан.

Гради́нштина / Цига́нско, њива близу потока где је некада било циганско насеље.

⁴⁶ Уп. и Ст. Мијатовић, *Белица*..., стр. 125, 126; Ник. Спасић, *Беличка љредања*, стр. 28, 29.

⁴⁷ Године 1930. од 134 куће (14 родова) 108 кућа (7 родова) припадало је косовско-метохијској струји, 7 кућа (2 рода) припадало је вардарско-моравској струји, 4 куће (1 род) шопској струји; непознатог порекла било је 5 кућа (1 род), док је 10 кућа (3 рода) било везано за унутрашња сѐлакања (Ст. Мијатовић, *Белица*..., стр. 60, 61).

Гробљанска мала, в. Мала.

Гробљанска улица, в. Улица.

Гувно, виногради и обрадиве површине на месту где је некада било гувно.

Дом: Код дома, део села око сеоског дома.

Доњи Бубан, в. Бубан.

Доњи шљивар, в. Шљивар.

Достјино, њиве и шуме које су припадале неком Дости.

Драгоцвечко / Јаруга / Јеруга, њиве где су у турско време били виногради мештана села Драгоцвета.

Дуњар / Кључ, обрадиве површине (нису поред потока).

Жикино, њива и воћњак.

Забран: Васиљеви забрањени, шума; Трањички забрањени, шума.

Запис, сеоски запис и њиве око њега у правцу села Међуреч.

Збеговиште, шума и њива у брду према селу Мишевић.

Јазбина, шума у којој има пуно лисичијих јазбина и истоимене њиве у близини.

Јаруга, в. Драгоцвечко.

Јасик / Парлог, обрадиве површине у коси према селу Мишевић. На том терену је раније био виноград.

Јелино, њива.

Јеруга, в. Драгоцвечко; Мала јеруга, ливада у ували; Тањева јеруга / Тањева јеруга / Тањеве јеруге, њиве и виногради на падинама поред потока.

Јованча, в. Саставци.

Јованчево, в. Саставци.

Камен: Бели камен, њива.

Кључ, в. Дуњар.

Код дома, в. Дом.

Код појате, в. Појата.

Код старе појате, в. Појата.

Код тополе, в. Топола.

Крушар, в. Воино.

Лајче / На лајче, шуме и ливаде у близини Лаза (в. Лаз, с. Јошанички Прњавор).

Лајчино, њиве купљене од потомака неког Михаила званог Лајча.

Ливада, њива и ливада.

Ливаче, ливада мале површине.

Мала: Агатонићи / Агатонићка мала, део села у коме живи фамилија Агатонић; Бугар мала, део села у коме живи фамилија Ђорђевић звана Бугари; Гробљанска мала, део села у близини сеоског гробља; Тџмићи / Тџмицка мала, део села у коме живи фамилија Томић; Филиповићка мала, део села у коме живи фамилија Филиповић; Циган-мала, део села у коме живи фамилија звана Цигани; Шип-мала, махала у средишњем делу села.

Мала јеруга, в. Јеруга.

Манастирски шљивар, в. Шљивар.

Манастирско, њиве које су припадале манастиру Јошаници, али су додељене Лозовичанима после другог светског рата.

Матеино барче, в. Барче.

Мйсково, њива купљена од неког Миска.

На лајче, в. Лајче.

Никџино, шума, ливаде и њиве које су купљене од неког Николе.

Њива: Велика њива, њива велике површине.

Огајче, обрадиве површине (нису близу Гаја).

Пајкино, њиве купљене од неког Пајке из села Међуреч.

Палилџе / Палилџици, део села у страни више сеоског дома.

Палилџици, в. Палилџе.

Парлог, в. Јасик.

Подруми, њива близу села. Овде су се некада налазили подруми у којима се чувало вино.

Појата: Код појате, виногради код сеоских појата; Код старе појате, виноград на месту где су некада биле појате.

Поток: Поток у Тањеву јеругу, поток који протиче кроз Тањеву јеругу; Ружин поток, поток и околне шуме и њиве; Селски поток, поток који потиче из села, од чесме Ајдучка вода.

Равни гај, в. Гај.

Равница, њива и ливада на заравни.

Радоичево, в. Видоичево.

Рапушак / Репушак, ливада и њиве. Некада је овде било пуно репуха.

Репушак, в. Рапушак.

Ружин поток, в. Поток.

Садих / Код тополе, виногради засађени на плодној ораници.

Саставци / Јованча / Јованчево, ливада и шума на месту где се састају два потока.

Село: Старо село, обрадиве површине испод села. Овде је некада било станиште првих досељеника.

Селски поток, в. Поток.

Сиоковачко, њиве купљене од мештана суседног села Сиоковца.

Солно, њива купљена од неке Соле.

Стари виноград, в. Виноград.

Старо село, в. Село.

Стеваново, њива.

Тањева јеруга, в. Јеруга.

Тањева јеруга, в. Јеруга.

Тишино, кућни плац у селу.

Томићи / Томицка мала, в. Мала.

Томицка мала, в. Мала.

Топола: Код тополе, в. Садих.

Трањички забрани, в. Забрани.

Улица: Гробљанска улица, пут кроз део села који води ка гробљу.

Филиповићка мала, в. Мала.

Циган-мала, в. Мала.

Циганско, в. Градинштина.
Црквина, њиве више села.

Чайр, њива.
Чукар, голет и шума.

Шареник, брдо под шумама на обронцима Црног врха.
Шиц-мала, в. Мала.

Шљивар: Дђњи шљивар, њиве на месту где су до пре седамдесетак година били шљивари; Манастирски шљивар, њиве, некада су ту били шљивици манастира Јошаница.

А н т р о п о н и м и ј а

Презимена

Агатоновић, три куће. Поред функције званичног презимена за ова три домаћинства, облик *Агајђновићи* / *Агајђновчани* представља и старо презиме за фамилије Јанићијевић, Лазаревић, Симић и Стефановић које код ових фамилија данас функционише као секундарно. Све фамилије, у стеари, чине један род Агатоновчана, како их у селу најчешће зову. Досељени су, сматра се, после Илића¹, Гајића, Томића и Трифуновића. Заједничко порекло их везује за фамилију Антић у селу Белици и Шарчевић у селу Мишевићу (в. Шарчевић). Слава Свети_Никђла. Информатор Светислав Стефановић, 70 год., Божидар Јанићијевић, 58 год.

Агатоновчани (множ.), в. Агатоновић.

Антић, пет кућа. Род су са фамилијом Тодоровић (в.). Стара слава Свети_Ђорђе, млада слава Ђурђев дан. Информатор Милашин Тодоровић, 63 год.

Арнаућини / Арнаућићи (множ.), надимак фамилије Јевтић.

Арнаућићи, в. Арнаућини.

Бабић, једна кућа. Верују да су одавно досељени са Косова. Род су са фамилијом Стефановић³. Слава Свети_Ранђел (младу славу немају). Информатор Милош Бабић, 62 год.

Беговић / Бђговић, једна кућа. Претка Љубу Беговића довела је мајка пре 150 година из села Сабанте преулавши се у фамилију Васиљевић у Лозовику. Има их у Сабанти мада са измењеним презименима. Једна особа у овом домаћинству носи презиме Михајловић јер јој је муж Обрад, који је погинуо у првом светском рату, променио презиме у Михајловић из непознатих разлога. Најмлађи изданак ове фамилије носи презиме Обрадовић по деди Обраду. Слава Свети_Никђла. Информатор Милица Михајловић, 98 год.

Блађјевић, две куће. Једна кућа носи секундарно презиме *Блајжђни*. Род су са фамилијом Павловић² (в.). Стара слава Свети_Лука, млада слава Марковдан. Информатор Живадинка Благојевић, 58 год.

Блајжђни (множ.), секундарно презиме једне куће фамилије Благојевић.

Бђјкини (множ.), секундарно презиме фамилије Павловић¹.

Бђјни (множ.), секундарно презиме фамилије Радојевић.

Бђгари (множ.), надимак фамилије Ђорђевић¹.

Васиљѣвић / Васиљевић, четири куће. Надимак *Ждѣљѣи* носе по неком претку који је често ишао раскопчан, са истуреним голим грудима (диј. *ражсѣрлен*). Две куће носе и секундарно презиме *Ракѣи*. Досељени су са Косова после Агатоновића. Стара слава Свети—Мрѣта, млада слава Преображење. Информатор Љубивоје Васиљевић, 56 год.

Вељковић, три куће. Род су са фамилијом Димитријевић¹ и верују да им се заједнички предак доселио са бугарске границе. Слава Свети—Ђорђе Алѣмпиѣ (младу немају). Информатор Милица Димитријевић, 69 год.

Вукомановић, једна кућа. Род су са фамилијом Ђорђевић² (в.). Стара слава Свети—Лука (младу немају). Информатор Миленко Ђорђевић, 70 год.

Гаврилѣвић / Гарвиловић, три куће. Род су са фамилијама Илић и Павловић¹ и носе заједнички надимак *Илићани* (в.). Слава Свети—Илија. Информатор Светомир Гавриловић, 83 год.

Гајић, четири куће. Род су са фамилијом Радојевић. Њихов заједнички предак Павле Чуљко, досељен је из Топлице око 1800. године, побегавши преко Копанника из затвора, где је био због убиства неког Турчина. Сматра се да су у исто време досељени и преци Томића и Трифуновића, са којима су Гајићи у даљем сродству. Стара слава Свети—Тома, млада слава Преображење. Информатор Вукоје Гајић, 73 год.

Гарвиловић, в. Гавриловић.

Давидови (множ.), секундарно презиме фамилије Симић.

Димитријевић¹, шест кућа, старо презиме *Вељкодѣи* уједно им је и секундарно презиме. Отуда са фамилијом Вељковић (в.) чине један род. Слава Свети—Ђорђе Алѣмпиѣ (младу славу немају). Информатор Драганка Димитријевић, 34 год.

Димитријевић², једна кућа. Домаћин је из села Белице 1946. године призећен у фамилију Павловић, када је наследио и секундарно презиме *Прѣкѣи*. Славе: Свети—Јован и Свети—Лука. Информатор Марисав Димитријевић, 61 год.

Динѣи (множ.), секундарно презиме фамилије Илић².

Добросављевић, једна кућа. Род су са фамилијом Радојевић (в.). Стара слава Свети—Тома, млада слава Преображење. Информатор Вукоје Гајић, 73 год.

Ђорђевић / Ђорђевић¹, четири куће, надимак *Ђуѣри*. Две куће носе секундарно презиме *Мидѣлови*, једна кућа секундарно презиме *Ђѣѣи*, по неком Љуби званом Ђѣѣа (надимак је добио по деди Ђорђу), а једна кућа *Ђуѣѣи*, по претку Ђурђу. Доселили су се из села Јабуковац код Владичиног Хана. Слава Свети—Никѣла (млади и стари). Информатор Драган Ђорђевић, 26 год.

Ђорђевић², две куће. Секундарно презиме *Лѣѣѣи* носе по претку Танаску званом Лѣѣѣа; надимак *Џѣѣѣѣѣи* / *Џѣѣѣѣѣи*. Претпоставља се да су староседеоци јер су их, наводно, први досељеници затекли у шумама више села; не памте да су се однекуд досељавали. Један род са овом фамилијом чине Матејићи и Вукомановићи који чувају старо презиме Ђорђевић. Слава Свети—Лука. Младу славу не славе (славили су Марковдан). Информатор Миленко Ђорђевић, 70 год.

Ђѣѣѣѣѣи (множ.), секундарно презиме за једно домаћинство фамилије Павловић².

Ђоцини (множ.), секундарно презиме за две куће фамилије Ђорђевић¹.
Ђукини (множ.), секундарно презиме за једну кућу фамилије Ђорђевић¹.

Ждрљих, надимак фамилије Васиљевић.

Живадинови (множ.), секундарно презиме фамилије Тодоровић.

Живановић, једна старија особа. Припада роду Томића. Стара слава Свети—
Тома, млада слава Преображење. Информатор Милица Михајловић, рођ.
Живановић, 98 год.

Илинчани (множ.), заједнички надимак фамилија Илић, Гавриловић и Пав-
ловић².

Илић¹, четири куће. Надимак *Илинчани* носе по слави коју славе. Род су са
фамилијама Гавриловић и Павловић². Казују да их са фамилијом Гајић
везује кумство још од времена пре досељавања у Лозовик. Сматра се
да су као и Гајићи, Томићи и Трифуновићи досељени однекуд из Топ-
лице као кумови ове, некад јединствене, фамилије. Слава Свети—Илија
(младу славу немају). Информатор Радашин Илић, 75 год.

Илић², четири куће. Секундарно презиме *Динићи* носе по неком деди Дини.
Предак, кажу Бугарин пореклом, призетио се у фамилију Павловић².
Стара слава Свети—Ђорђе Мрљавац, млада слава Ђурђев дан. Инфор-
матор Војинка Илић, 57 год.

Јанићијеви (множ.), заједничко секундарно презиме за фамилије Јанићијевић
и Стефановић.

Јанићијевић, четири куће. Секундарно презиме *Јанићијеви* деле са Стефано-
вићима са којима су близак род. Припадају роду Агатоновића (в.).
Слава Свети—Никола (млади и стари). Информатор Божидар Јанићијевић,
58 год.

Јевтић, шест кућа, секундарно презиме *Арнауџини* / *Арнауџићи*. Приповедају
да им се предак Јевта доселио са Косова. Слава Петровдан (младу не-
мају). Информатор Предраг Јевтић, 44 год.

Кџстић, једна старија особа. Ова фамилија потицала је, верује се, од неког
Косте Бугарина који је боравио у манастиру Јошаница, па се касније
призетио у фамилију Гајић. Слава Свети—Аранђео (зимски; младу не
слави). Информатор Вукоје Гајић, 73 год.

Лазаревић, једна кућа. Припадају роду Агатоновића (в.). Слава Свети—Ни-
кола (стари и млади). Информатор Светислав Стефановић, 70 год.

Лаџини (множ.), секундарно презиме фамилије Ђорђевић².

Леџини (множ.), секундарно презиме за три домаћинства фамилије Томић.

Матејић, једна кућа. Род су са фамилијом Ђорђевић² (в.). Слава Свети—Лука
(младу немају). Информатор Ђорђевић Миленко, 70 год.

Миајлови (множ.), секундарно презиме за два домаћинства фамилије Ђор-
ђевић¹.

Микајловић, в. Михајловић.

Милосављевић, једна кућа. Домаћин је око 1950. године призећен из села Штип-
ља у фамилију Радојевић. Има их у Штипљу. Слава Свети—Тома. Инфор-
матор Радисав Милосављевић, 62 год.

Милошевић, две куће, секундарно презиме *Цукарићи*. Род су са фамилијама Филиповић и Трифуновић (в. Трифуновић). Стара слава Свети—Тома, млада слава Преображење. Информатор Десанка Филиповић, 82 год.

Митровић, једна старија особа. Носили су надимак *Пујкићи*. Предак се доселио из села Сиоковац, призетивши се овде. Стара слава Ваведеније, млада слава Свети—Ђорђе. Информатор Вукоје Гајић, 73 год.

Михајловић / Микајловић, једна стара особа. Старо презиме *Бѣјовић* / *Бѣјовић* (в.). Слава Свети—Никола. Информатор Милица Михајловић, 98 год.

Момировић, једна кућа. Домаћин је пореклом из села Врбе. Призетио се у фамилију Симић пре 60—70 година. Има их у Врби. Слава Свети—Никола. Информатор Душан Момировић, 83 год.

Николић, једна кућа. Род су са фамилијом Стефановић¹ (в.). Стара слава Свети—Ђорђе, млада слава Свети—Тома. Информатор Живко Николић, 49 год.

Обрадовић, једна кућа. Старо презиме *Бѣјовић* / *Бѣјовић* и род су са овдашњом фамилијом Беговић (в.). Слава Свети—Никола. Информатор Милица Михајловић, 98 год.

Павловић¹, једна кућа. Секундарно презиме *Бојкини* носе по неком Богољубу званом Бојка. Род су са фамилијама Гавриловић и Илић те деле и заједнички надимак *Илићчани* (в. Илић). Слава Свети—Илија (младу немају). Информатор Милета Павловић, 26 год.

Павловић², четири куће. Три куће носе секундарно презиме *Прѣкини*, а једна кућа секундарно презиме *Ђорини*. Њихов предак Недељко живео је најпре у селу Белушић, у Левчу, али је, пошто је починио тамо неко убиство, пребегло у Лозовик. Род су са фамилијом Благојевић. Стара слава Свети—Лука, младу славу нису имали па су накнадно, као имућнији људи, прославили Марковдан као младу славу. Информатор Драгутин Павловић, 82 год.

Палићи (множ.), секундарно презиме за једну кућу фамилије Томић.

Петровић, две куће. Род су са фамилијом Тодоровић¹. Слава Свети—Никола, млади и стари. Информатор Босиљка Петровић, 72 год.

Прѣкини (множ.), заједничко секундарно презиме за део фамилије Павловић² и Димитријевић².

Пујкић, надимак фамилије Митровић.

Радојевић, две куће. Секундарно презиме *Бѣјини* носе по претку Добросаву званом Бола. Једна породица је по истом претку узела презиме Добросављевић. Род су са фамилијом Гајић (в.). Стара слава Свети—Тома, млада слава Преображење. Информатор Вукоје Гајић, 73 год.

Ракини (множ.), секундарно презиме за два домаћинства фамилије Васиљевић.

Симић, три куће, секундарно презиме *Давидови*. Припадају роду Агатоновића (в.). Слава Свети—Никола, млади и стари. Информатор Божидар Јанићијевић, 78 год.

Спасојеви (множ.) / Спасојевић, секундарно презиме фамилије Томић.

Спасојевић, в. Спасојеви.

- Станковић, две куће. Сматрају да су потомци неког „Бугарина Станка“ који се призетио у фамилију Вељковић. Слава Свети_Ђорђе Алџмпије (младу немају). Информатор Милица Димитријевић, 69 год.
- Стефановић¹, две куће, надимак *Торбари*. Потомци су двојице браће који су се доселили из Лоћике и оба призетила у Лозовик. Род су са фамилијом Николић. Слава Свети_Ђорђе (младу славу немају). Информатор Живко Николић, 49 год.
- Стефановић², пет кућа. Секундарно презиме *Јанићијеви* деле са фамилијом Јанићијевић са којом су су ближем сродству. Припадају роду Агатоновића (в.). Слава Свети_Никџла, млади и стари. Информатор Божидар Јанићијевић, 58 год.
- Стефановић³, једна кућа. Род су са фамилијом Бабић (в.). Слава Свети_Ранђел (младу славу немају). Информатор Милош Бабић, 62 год.
- Тодоровић¹, три куће. Надимак *Цигани* носе по некој црнопутој жени која је била удата у ову фамилију. Род су са фамилијом Петровић. Слава Свети_Никџла, млади и стари. Информатор Босилка Петровић, 72 год.
- Тодоровић / Тодоровић², три куће, секундарно презиме *Живадинови*. Предак Тодор и брат му Анта (предак Антића) доселили су се из Багрдана пре 160 година. Стара слава Свети_Ђорђе, млада слава Ђурђев дан. Информатор Милашин Тодоровић, 63 год.
- Томић, шеснаест кућа, секундарно презиме *Џидсојеви* / *Џидсојевић*; једна кућа носи и секундарно презиме *Палини*, а три куће и секундарно презиме *Лекини*. Сматра се да су досељени из Топлице и да су у даљем сродству са фамилијама Гајић и Милошевић (в. Гајић). Стара слава Свети_Тџма, млада слава Преображење. Информатор Светомир Томић, 70 год.
- Торбари (множ.), надимак фамилије Стефановић¹.
- Трифунџовић, три куће. Род су са фамилијама Милошевић и Филиповић. Сматра се да је заједнички предак ових фамилија, Трифун, био брат Павла Чуљка, претка Гајића (в.) и да су заједно досељени из Топлице око 1800. године. Верују да им је род и фамилија Томић. Стара слава Свети_Тџма, млада слава Преображење. Информатори: Вукоје Гајић, 73 год., Десанка Филиповић, 82 год.
- Ћирковић¹, четири куће. Сматрају да су некада давно досељени са Косова. Стара слава Свети_Аранђел јесењи, млада слава Свети_Ранђел млади. Информатор Миладин Ћирковић, 92 год.
- Ћирковић², једна кућа. Домаћин је призећен 1939. године из села Ракитова код Светозарева у фамилију Филиповић. Има их у Ракитову. Слава Свети_Тџма (младу немају). Информатор Десанка Филиповић, 82 год.
- Филиповић / Филиповић, седам кућа. Род су са фамилијама Милошевић и Трифунџовић (в. Трифунџовић). Стара слава Свети_Тџма, млада слава Преображење. Информатор Десанка Филиповић, 82 год.
- Цигани (множ.), надимак фамилије Тодоровић.
- Цукарић, секундарно презиме фамилије Милошевић.
- Цопунџи (множ.) / Цопуњац, надимак фамилије Ђорђевић.
- Цопуњац, в. Цопунџи.

Иованка Рагич

ИЗ ОНОМАСТИКИ СЕЛ ВЕРХНЕГО БАСЕЙНА РЕКИ БЕЛИЦЫ

Резюме

В работе исследуется часть материалов по ономастике сел Белица, Мишевич, Лозовик, Йошанички Прњавор и Ковачевац.

Села находятся в верхней части бассейна реки Белицы, левого притока реки Велика Морава.

Язык верхнебеличских сел, хотя и сам по себе не вполне однообразен, в основе своей косовско-ресавского типа.

На плане ономастики эта область характерна богатством антропонимического и топонимического материала. Особенно в антропонимической системе сохраняется богатство старых и вторичных фамилий, которые своими словообразовательными и семантическими характеристиками входят в широкий план беличской антропонимической системы. Что касается личных имен, материал, собранный в селе Белица, дает возможность показать в основных чертах частотность и древность личных имен.

САДРЖАЈ

Увод	1 (399)
Белица	6 (404)
Мишевић	24 (422)
Јошанички Прњавор	33 (431)
Ковачевац	37 (435)
Лозовик	42 (440)
Резюме	51 (449)